

FRÉTTABLAÐIÐ

Sveindís Jane Jónsdóttir var hættulegasti leikmaður íslenska landsliðsins í leik gegn Hollandi í undankeppni HM á Laugardalsvelli í gær. Hún komst næst því að skora fyrir Ísland en Sari van Veen-endaal varði frá henni. Evrópumeistarar Hollands fóru með 2-0 sigur af hólmi í leiknum. Næsti leikur Íslands í riðlinum er móti Tékklandi föstudaginn 21. október á Laugardalsvelli. **FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR**

Kæra Happpdrætti Háskóla Íslands til lögreglu

Samtök áhugafólks um spila-fíkn vilja að lögregla kanni lögmæti samnings milli Happpdrættis Háskóla Íslands og Háspennu um rekstur spílakassa.

birnadrofn@frettabladid.is

LÖGREGLUMÁL Samtök áhugafólks um spílafíkn (SÁS) hafa kært Happpdrætti Háskóla Íslands (HHÍ) og Háspennu ehf. til lögreglu fyrir brot á lögum um fjárhættuspil.

SÁS heldur því fram að rekstur spílakassa Háspennu og ágóði af

honum sé í engu samræmi við þær undanþágur sem HHÍ nýtur frá banni við fjárhættuspilum í atvinnuskyni.

SÁS gerir kröfu um að lögregla rannsaki starfsemi Háspennu og HHÍ og benda á að í þeim undanþáguákvæðum sem HHÍ starfi eftir felist engar heimildir til að útvista rekstri spílakassa.

Samkvæmt lögum er refsivert hér á landi að gera sér fjárhættuspil að atvinnu sem og að afla sér tekna með því að láta fjárhættuspil fara fram í húsnæði viðkomandi. Háspenna rekur spílakassa á

Komi í ljós að starfsemin feli í sér refsiverða háttsemi krefjast samtökin þess að hún verði stöðvuð án tafar.

vegum HHÍ og í kærðu SÁS segir að Háspenna hafi haft „rífligar tekjur af starfsemi sem hugsanlega er bæði ölögmæt og refsiverð“.

Samkvæmt ársreikningi hafi tekjur Háspennu árin 2018 og 2019 verið samanlagt um 345 milljónir. Þá sé rekstur Háspennu flokkaður sem fjárhættu- og veðmálastarfsemi í fyrirtækjaskrá.

Í ýmsum greinum almennra hegningarlaga eru settar skorður við fjárhættuspilastarfsemi, til dæmis að refsivert sé að gera sér fjárhættuspil að atvinnu og láta fjárhættuspil fara fram í húsnæði sem við-

komandi hefur umráð yfir. Samtök áhugafólks um spílafíkn segja ljóst að tilgangur þeirra undanþága sem HHÍ nýtur hafi aldrei verið að heimila spílavítarekstur á Íslandi. Um leið leiki enginn vafi á því að rekstur spílakassanna falli undir rekstur Háspennu óháð því hvort HHÍ eigi kassana eða leigi.

Þess er krafist að lögregla rannsaki meint brot HHÍ og Háspennu og afli upplýsinga um samning þeirra á milli um rekstur spílakassa. Komi í ljós að starfsemin feli í sér refsiverða háttsemi skuli stöðva hana án tafar. ■

Tryggingar fyrir það allra mikilvægasta

Þú færð okkar besta verð á líf- og sjúkdómatryggingum og getur tryggt þig og þína á örfáum mínútum á **tm.is**

TM

tm.is

Margir flokkar gætu komið að næstu stjórn að mati Ólafs Þ. Harðarsonar prófessors í stjórnmálafræði.

Myndun stjórnar til vinstri líklegust

mhj@frettabladid.is

STJÓRNMÁL Samkvæmt nýjustu könnunum fellur sitjandi stjórn í kosningunum á laugardaginn. Ólafur Þ. Harðarson stjórnmálafræðingur segir að miðað við nýjustu kannanir verði fjögurra til fimm flokka ríkisstjórn frá miðju til vinstri líklegasta niðurstaðan eftir helgi.

„Ég held það stefni örugglega, miðað við síðustu kannanir, í fjögurra eða fimm flokka stjórn. Miðað við þá stöðu er mið-vinstri-stjórn kannski líklegust en það er alls ekki hægt að útiloka einhvers konar mynstur til hægri sem Framsókn og Sjálfstæðisflokkur væru í,“ segir Ólafur en telur ólíklegt að Framsókn vilji vinna með Mið-flokknum. „Það væri hugsanlegt að Viðreisn væri til í að fara inn í mið-hægristjórn. En ég er alls ekki viss um að Viðreisn vilji það.“ ■

Slydda í kortunum

Pungt var yfir höfuðborginni í gær og raunar um landið allt. Ekkert lát ætlar að verða á leiðindum í veðrinu næstu daga, því þótt hvassviðrið lægi er spáð skúrum eða slydduéljum í flestum landshlutum í dag og hita á bilinu tvö til níu stig. Væta er í kortunum í flestum landshlutum út vikuna. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Kjósenda að ákveða styrk umboðsins

bth@frettabladid.is

STJÓRNMÁL „Skoðanakannanir benda til þess að myndun nýrrar ríkisstjórnar að loknum kosningum verði verðugt viðfangsefni. Við munum að sjálfsögðu leggja okkar af mörkum til að tryggja að það tækist að mynda starfhæfa ríkisstjórn sem setur málefni Vinstri grænna á dagskrá,“ segir Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra.

Í fyrrakvöld sagði Bjarkey Gunnarsdóttir, sem leiðir VG í Norðausturkjördæmi, á Facebook-síðu sinni að ef kosningaúrslit yrðu í samræmi við mælingu Gallup væri einsýnt að VG yrðu utan næstu ríkisstjórnar.

„Skilaboðin eru skýr, fylgið fer úr 17% í 10% og því ljóst að vilji er til þess að aðrir taki við keflinu,“ stóð í færslu Bjarkeyjar áður en hún eyddi skrifum sínum.

Í gær kom fram í fréttum RÚV að Katrín hafði samband við Bjark-

Katrín Jakobsdóttir

eyju vegna skrifanna áður en þingmaðurinn eyddi þeim. Af því tilefni spurði blaðið forsætisráðherra hvort VG hefðu sett sér markmið um lágmarksfylgi fyrir þátttöku í stjórn.

„Við höfum sagt það alveg skýrt að við erum tilbúin til að mynda nýja ríkisstjórn sem getur komið kosningaáherslum okkar í framkvæmd að loknum kosningum. Það er svo í höndum kjósenda að svara því hversu sterkt umboð við fáum til þess,“ svarar Katrín.

Bjarkey svaraði ekki fyrirspurn blaðsins um hvers vegna hún eyddi skrifum sínum. ■

Hljóp brosandi í sólarhring

Marie Jaersk sigraði í Bakgarði Náttúruhlaupa eftir að hafa hlaupið 25 hringi í 25 klukkustundir en alls hljóp hún 167 og hálfan kílómetra, eiginlega alla með bros á vör.

benediktboas@frettabladid.is

ÍÞRÓTTIR „Það einfaldar að hafa gaman. Vinkona mín, Olga Ingólfssdóttir sem var aðstoða mig í þessu hlaupi, sagði að ég mætti ekki lengur vera að öskra og garga allan tímann því það væri að eyða of mikilli orku,“ segir Mari Jaersk sem sigraði í Bakgarði Náttúruhlaupa um helgina.

Alls hljóp Mari 167 kílómetra og 500 metrum betur á 25 klukkustundum en í hlaupinu er hlaupinn er 6,7 kílómetra hringur og ræst á klukkutíma fresti. Hver hlaupari fær því klukkutíma til að hlaupa hringinn og sá vinnur sem stendur síðastur eftir með löglegan hring.

Mari hefur komið eins og stormsveipur inn í íslenskt hlaupalíf en aðeins eru um tvö og hálft ár síðan hún byrjaði að keppa. Og nánast alveg sama hvar hún hleypur þá vekur hún athygli fyrir að vera brosandi – jafnvel þótt hún sé búin með fjölmarga kílómetra. Hún fór aðeins of geyst og meiddist og þurfti að hægja á í rúmt hálft ár. Þá tók hún fram gönguskiði og varð fyrsta íslenska konan í mark í Fossavatns-göngunni í ár. Það nýjasta var svo að hún skráði sig í þriðrautarlið.

„Taktíkin var ekki alveg plönuð fyrir þetta hlaup. Við skoðuðum hvað þær bestu voru að gera úti í heimi og þær voru að klára hringina á um 50 mínútum. Ég rúllaði á því. Mig langaði alveg að fara hraðar. En til að klára þá gerði ég þetta eins og mig langaði og var sátt við það. Fylgdi því eftir sem ég var búin að ákveða og var frekar að fylgja hægara fólki en því sem fór hraðar.“

Bakgarðurinn var svokölluð silfurkeppni og fá þau sex sem hlupu lengst sæti í landsliði Íslands í Bak-

Það er alltaf stutt í brosið hjá Mari, alveg sama hvað hún hefur hlaupið langt.

Mari fékk að sjálfsögðu bikar. MYNDIR/GUÐMUNDUR FREYR JÓNSSON

”
Við skoðuðum hvað þær bestu voru að gera úti í heimi og þær voru að klára hringina á um 50 mínútum. Ég rúllaði á því.

Mari Jaersk

garðshlaupum. Stefnir er að því að halda aðra Bakgarðskeppni í vor og verður hún einnig leið fyrir áhugasama til að reyna að komast í landsliðið.

Alls geta 15 hlauparar skipað landslið Íslands og keppt í landsliðakeppni Bakgarðshlaupa sem fer fram í október á næsta ári. Sú keppni mun fara fram í gegnum netið þar sem löndin keppa sín á milli. Sigurvegari hvers lands getur unnið sér inn gullmiða í aðalkeppnina sem fram fer í Tennessee í Bandaríkjunum.

Mari segir að hún hefði alveg getað haldið áfram nokkra hringi í viðbót en henni var fagnað af vinum og öðrum hlaupurum á síðasta hring. Hún fékk far til vinafólks síns þar sem hún lagði sig í þrjá tíma og gekk um 2.000 skref, sem var töluvert minna en daginn áður. Í gær var hún svo komin aftur í hlaupaskóna jafnvel þó lægð væri yfir landinu.

„Ég fer ekki í ræktina, mér finnst það leiðinlegt. Mér er alveg sama um veðrið. Ég get ekki beðið eftir að fara út að hlaupa. Ég skoða ekkert veðurspána. Mér finnst fyndið hvað margir voru að þæla í veðurspánni fyrir hlaupið en því verra veður því betra fyrir mig. Íslendingar eru mjög uppteknir af veðrinu,“ segir hún og hlær. ■

Mikið úrval af HVÍLDARSTÓLUM með og án rafmagns lyftibúnaði

Komið og skoðið úrvalið

NÝFORM

HÚSGAGNAVERSLUN

Strandgötu 24 | 220 Hafnarfjörður | Sími 565 4100 | nyform.is

Í Alþýðusambandi Íslands eru hartnær 135 þúsund félagsmenn.

ASÍ hefur beitt sér fyrir velferð og lífsgæðum landsmanna í rúma öld.

ASÍ hefur krafist stjórnmaflokkanum um skýra sýn á þau mál sem helst brenna á almenningi.

Hverjum treystir þú? · Nýttu kosningaréttinn!

Það er nóg til

Alþýðusamband Íslands

Ísland er með næsthæsta hlutfall bólusettra í Evrópu

kristinnhaukur@frettabladid.is

COVID-19 Ísland hefur næsthæsta bólusetningarhlutfall Evrópu. Hér eru 85,4 prósent allra yfir 12 ára aldri fullbólusett gegn Covid-19 og aðeins Maltverjar með hærra hlutfall. Í næstu sætum koma Danir, Belgar og Spánverjar með yfir 80 prósent en tvær síðarnefndu þjóðirnar lentu mjög illa í faraldrinum. Mikíð er rætt um að fátækari ríki

hafi ekki haft jafn góðan aðgang að bóluefnum og að COVAX-verkefnið hafi mistekist. Sums staðar hafa bólusetningar hins vegar nær stöðvast vegna skorts á upphandleggjum. Hlutfallið í Þýskalandi er 68,9 prósent, langt frá 85 prósentu markinu sem sérfræðingar telja að sé nægjanlegt til þess að landið komist klakklaust í gegnum veturinn þegar búist er við því að sýkingum fjölgi. Samkvæmt sóttvarnastofnun

þýskalands eru á bilinu 5 til 10 prósent harðir andstæðingar bólusetninga en hlutfall óbólusettra er hærri. Stór hluti fólks er tvístígandi og biður með bólusetningu, sem er þó mjög auðvelt að fá. Hefur mörgum bólusetningarstöðvum verið lokað í landinu vegna áhugaleysis. Frakkland er á sama stað, með 69 prósentu hlutfall. Þar var andstaðan fyrirséðari en í Þýskalandi en stór hluti Frakka hefur lengi verið á móti

»

Í Finnlandi er hlutfallið aðeins rúmlega 60 prósent.

bólusetningum yfir höfuð. Hlutfallið í Bretlandi, á Ítalíu og í Noregi er yfir 70 prósent og mestöll Evrópa er yfir 60 prósentu markinu. Á Norðurlöndunum er ástandið áberandi verst í Finnlandi, 60,8 prósent. Ástandið er þó verra í Austur Evrópu þar sem bólusetningar eru víða vel undir 50 prósentum. Rúmenar, þar sem hlutfallið er 30 prósent, hafa reynt að selja sína skammta og gefið hluta þeirra til Vítíam. ■

Utanríkisráðherra ræðir málefni hinsegin fólks á Allsherjarþingi SP í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Ítrekar andstöðu Íslands við aðför að hinsegin fólki

svavamarin@frettabladid.is

UTANRÍKISMÁL „Það er hryggileg staðreynd að í um sjöttíu aðildarríkjum Sameinuðu þjóðanna eru í gildi lög sem gera samkynhneigð refsiverða eða vega að réttindum hinsegin fólks með öðrum hætti,“ segir Guðlaugur Þór Þórðarson utanríkisráðherra sem tekur þátt í hliðarviðburði um málefni hinsegin fólks á Allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna í dag. Það er kjarnahópur ríkja um mál efni hinsegin fólks (UN LGBTI Core Group) sem stendur fyrir viðburðinum. Guðlaugur segir að Ísland hafi gerst aðili að þessum hópi fyrir rúmu ári en markmið hans er að vinna að réttindum hinsegin fólks í málefnastrafi SP, tryggja virðingu fyrir mannréttindum og grundvallarfrelsi, með áherslu á vernd gegn mismunun og ofbeldi. „Í ávarpi mínu undirstrika ég að slík aðför sé ólíðandi og það sé skylda okkar að beita okkur ekki aðeins fyrir breytingum á slíkri löggjöf heldur einnig viðhorfum bæði ráðamanna sem ganga fram með slíkum hætti og almennings í þessum ríkjum,“ segir Guðlaugur. ■

María fagnar sakfellingu geranda síns í Landsrétti en biður úrlausnar MDE

Dómur er fallinn í Landsrétti í máli Maríu Sjafnar Árnadóttur sem kærði fyrrverandi sambýlismann sinn fyrir hótunarbrot. María er ein níu kvenna sem kært hafa íslenska ríkið til Mannréttindadómstóls Evrópu. Hún fagnar niðurstöðu Landsréttar og segir hluta réttlætisins náð.

tsh@frettabladid.is

LANDSRÉTTUR Dómur féll í Landsrétti síðasta föstudag í máli Maríu Sjafnar Árnadóttur gegn Heiðari Má Sigurlaugarsyni, fyrrverandi sambýlismanni hennar. Heiðar Már var dæmdur í 45 daga skilorðsbundið fangelsi fyrir hótunir í hennar garð og til greiðslu 300 þúsund króna miskabóta. Hann var auk þess dæmdur til að greiða sömu upphæð í málskostnað og allan áfrýjunarkostnað málsins, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, rúmar 850 þúsund krónur. María segir það vera rosalega góða tilfinningu að hafa unnið málið. Þar með sé hluta réttlætisins náð en tvö fyrri brot sem hún varð fyrir af hendi sama geranda og kærði til lögreglu fyrndust meðan á rannsókn stóð. „Þetta er náttúrlega bara fyrst og fremst léttir og viðurkenning á að það hafi verið brotið gegn mér, þannig að það er gríðarlega mikil ró að vera búin að klára þetta eftir fjögurra ára baráttu. Maður hefur þessa tilfinningu að ég náði réttlætinu að hluta til. Ég náði því náttúrlega ekki að öllu leyti, en það er rosalegur léttir eftir fjögurra ára streð.“ Heiðar Már hótaði Maríu að

Heiðar Már var dæmdur í 45 daga fangelsi og til greiðslu miskabóta í Landsrétti á föstudaginn. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

”

Það er gríðarlega mikil ró að vera búin að klára þetta eftir fjögurra ára baráttu.

María Sjöfn Árnadóttir.

senda nektarmyndir af henni til vinnuveitenda hennar. Til refsipýngingar var til þess litið að brot hans hefðu beinst að fyrrverandi sambýliskonu hans og við mat á upphæð miskabóta var horft til þess að þau hefðu falið í sér brot gegn friði og persónu hennar, sem gæti verið til þess fallið að vekja hjá henni ótta um velferð sína. María er ein níu kvenna sem kærðu íslenska ríkið til Mannréttindadómstóls Evrópu á vegum Stígamóta fyrir að hafa brotið á rétti þeirra til réttlátrar málsmeðferðar. María kærði þrjú ofbeldisbrot sem hún varð fyrir af hendi áður nefnds sambýlismanns til lögreglu í desember árið 2017. Um var að ræða

tvær líkamsárásir sem áttu sér stað í febrúar og júlí 2016 og hótun sem barst í maí árið 2017. Hótunin var gerð eftir að gerandi komst að því að María hygðist kæra ofbeldið. Brot með allt að því fjögurra ára refsiramma fyrnast eftir tvö ár. Samkvæmt Maríu féllu öll þrjú ofbeldisbrotin sem hún varð fyrir undir þann flokk. Líkamsárásar-brotin fyrndust hins vegar í rannsókn lögreglu vegna þess að lögreglunni láðist að kynna sakborningi sakarefnin sem ölli því að málið var fellt niður og fór aldrei fyrir dóm. María biður nú niðurstöðu Mannréttindadómstólsins en íslenska ríkið fékk frest frá dómstólnum þar til í október til að skila inn athugasemdum. ■

Búningar! Skraut!

Oktoberfest

PARTÝBÚÐIN

Faxafeni 11 • Sími 534 0534 • www.partybudin.is

Vara við fjölgun afbrota í Fossvogi

birnadrofn@frettabladid.is

LÖGREGLUMÁL Lögreglan hvetur íbúa í Háaleitis- og Bústaðahverfi til að vera á varðbergi en borið hefur á töluverðri aukningu á innbrotum og eignaspijöllum í hverfinu. Mikil umræða hefur myndast á Facebook-síðu hverfisins. Þar er innbrotum í bíla og hús lýst ásamt þjófnadi á hjólum og öðrum lausamunum. Þá hafa margir haft orð á grunsamlegum mannaferðum í hverfinu og jafnvel staðið þjófnað verk. Samkvæmt heimildum Fréttablaðsins hefur lögregla margsinnis verið kölluð til að nokkrum stöðum í hverfinu þar sem fundist hafa bæði þýfi og ólögleg vímuefni. Guðrún Jack, rannsóknarlögreglumaður og íbúi í hverfinu, segir greinilegt að virkir afbrotamenn búi í hverfinu. Mikilvægt sé að

Guðrún Jack, rannsóknarlögreglumaður og íbúi í Háaleitis- og Bústaðahverfi.

íbúar standi saman og hugi vel að innbrotavörnum. „Það er mikilvægt að hafa varnir í lagi. Ekki skilja lausamuni eftir í bílunum, hafa ljós kveikt og að læsa hurðum og gluggum,“ segir Guðrún. „Svo er mikilvægt að láta nágranna vita ef farið er í ferðalag svo einhver sé á varðbergi,“ bætir hún við.

Þá segir Guðrún að settur hafi verið þungi í málið hjá lögreglunni bæði í skoðun og vinnslu, unnið sé að því að finna lausn. „Lögreglan hvetur fólk í hverfinu til að vera á varðbergi og standa saman. Lögreglan er öll af vilja gerð og meira en það til að uppræta þetta,“ segir hún. ■

Kosninga- hátíð

Í dag kl. 17 í
Fjölbrautaskólanum í Garðabæ

Bjarni Benediktsson flytur ávarp og
tónlistarmaðurinn **Hreimur** kemur fram.

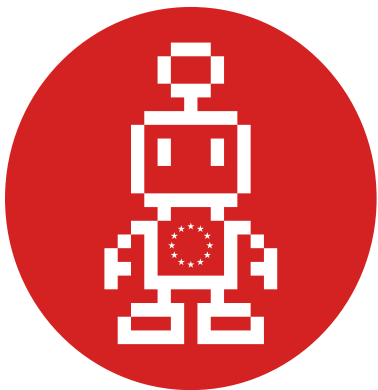
Léttar veitingar – verið öll velkomin.

D

RAFMÓTORAR

SCANVER EHF 588 80 40
www.scanver.is
GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

Vísindakaffi Rannís í Perlunni

í kvöld kl. 20:00 - 21:30

Rannís býður upp á Vísindakaffi þar sem vísindafólk kynnir viðfangsefni sín á óformlegan hátt í þægilegri kaffihúsastemningu. Markmiðið er að færa vísindin nær fólki og segja frá rannsóknum sem skipta máli fyrir daglegt líf.

Málefni kvöldsins:

Falsfréttir og upplýsingaóreiða á samfélagsmiðlum - hver er staðan á Íslandi?

Jón Gunnar Ólafsson, nýdoktor við stjórnmálafræðideild Háskóla Íslands.

Mikið hefur verið rætt um falsfréttir og upplýsingaóreiðu undanfarnin misseri en hvað segja rannsóknir okkur um stöðu mála á Íslandi? Jón Gunnar rýnir í niðurstöður, útskýrir hugtökin og tekur dæmi um upplýsingar um COVID-19 og falsfréttir í kosningabaráttunni sem nú stendur sem hæst.

Verið velkomin!

Kaffistjóri: Sævar Helgi Bragason

Lítill kjörsókn meðal yngstu kjósenda gæti orðið Framsóknarmönnum og Sjálfstæðismönnum til hagsbóta ef marka má könnun sem nú stendur yfir.

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Samfylking og Píratar eru sterkari meðal yngra fólks

Illviðri, Covid og utankjörstaðaratkvæði eru þættir sem gætu ráðið úrslitum í kosningunum á laugardag. Sjálfstæðismenn fengu 2,5 prósentu auka fylgi í veðurbliðu í borgarstjórnarkosningum.

bth@frettabladid.is

KOSNINGAR Það stefnir í metfjölda utankjörstaðaratkvæða fyrir þingkosningarnar á laugardag. Aldursdreifing þeirra sem þegar hafa kosið liggur ekki fyrir en líklegt má telja að eldri kjósendur séu þar fremur á ferð en hinir yngri. Ef kjörsókn verður lítil hjá yngsta hópnun vegna veðurs, áhugaleysis eða annarra þátta gætu Framsóknarflokkur og Sjálfstæðisflokkur helst hagnast á því. Fræðimenn segja erfitt að álykta um heildarkjörsókn eða samband kosninga við veður og Covid fyrr en upp verður staðið.

Allnokkrir viðmælendur sem þegar hafa greitt atkvæði segjast hafa kosið í varúðarskyni vegna Covid-áhrifanna. Aðrir nefna fleiri þætti svo sem ferðalög. Þá er talið líklegt að vond veðurspá verði sumum landsmönnum hvatning til að kjósa fyrir kjördag. Fréttablaðið fjallaði í gær um hvort vond veðurspá gæti haft meiri áhrif á suma

Getum giskað á að kulvísir, áhugalitlir og billausir sitji frekar heima.

Ólafur Þ. Harðarson
stjórnmálafræðiprófessor

stjórnmálaflokka en aðra. Ekki hafa verið gerðar margar athuganir á því en í rannsókn könnuðu Þórólfur Þórlindsson og Björn Bjarnason samband veðurs á kjördegi við útkomu. Niðurstaðan varð að blíðviðri í borgarstjórnarkosningum í Reykjavík skilaði Sjálfstæðismönnum 2,5 prósentum aukalega í fylgi. Nokkuð er liðið síðan rannsóknin var unnin. Þórólfur segir í samtali við Fréttablaðið að val frambjóðenda hverju sinni kunni einnig að hafa haft ótilgreind áhrif.

Í nýrri bók sem Ólafur Harðarson stjórnmálafræðiprófessor skrifaði ásamt Evu H. Önnudóttur, Agnari Frey Helgasyni og Huldu Þórisdóttur, Electoral Politics in Crisis After the Great Recession Change, Fluctuations and Stability in Iceland,

kemur fram að yngsta kynslóðin kys í minna mæli en þeir sem eldri eru. 2016 og 2017 kusu 70-75 prósent 18-34 ára kjósenda. Kjörsókn var aftur á móti um 90 prósent meðal kjósenda á aldrinum 50-79 ára. Milli 70 og 80 prósent þeirra sem voru yfir áttætt kusu.

Ólafur segir að kjörsókn yngstu kjósenda hafi batnað milli 2016 og 2017 eftir átak þar um. Ekki sé vítað hvaða aldurshópar hafi kosið mest utan kjörfundar í ár. „Við vitum ekki heldur hverjir eru líklegastir til að sitja heima í illviðri, en getum giskað á að kulvísir, áhugalitlir og billausir sitji frekar heima,“ segir Ólafur.

Samkvæmt Kosningabaráttukönnun ÍSKOS, sem nú stendur yfir, eru Píratar og Samfylking mun sterkari meðal þeirra yngri en hinna eldri. Sjálfstæðisflokkur og Framsóknarflokkur eru einkum veikari hjá yngri aldurshópum. Um ræðir 6.072 manna lagskipt úrtak úr netpanel Félagsvísindastofnunar þar sem könnunin er dag hvern send á 184 einstaklinga og spurt hvað viðkomandi ætli að kjósa.

„Lítill kjörsókn þeirra yngstu myndi því helst gagnast Framsókn og Sjálfstæðisflokki, en koma niður á Pírötum og Samfylkingu,“ segir Ólafur. ■

Segir flokkselítturnar ekki lengur til

arib@frettabladid.is

STJÓRNMÁL „Við erum ekki með eina elítu á Íslandi sem stýrir öllu samfélaginu, við erum með margar elítur og þær eru tiltölulega sjálfstæðar frá hver annarri, með undantekningum,“ segir Gunnar Helgi Kristinsson, prófessor í stjórnmálafræði við Háskóla Íslands og höfundur bókarinnar Elítur og valdakerfi á Íslandi. Í bókinni er fjallað um valdakerfin í íslensku samfélagi allt frá 19. öld. Gunnar Helgi ræddi bókina á Fréttavaktinni á Hringbraut í gærkvöldi.

„Hér áður fyrr vorum við með flokkselítur í reykyfylltum bakherbergjum, sem réðu öllu. Þær réðu hver var ráðinn, hver fékk bankalán, hver fékk útlutningsleyfi og gjaldreyri. Í dag eru engar slíkar elítur til,“ segir hann. „Pólítíska elítan talar um það fyrir kosningar eins og hún ráði öllu en þegar á hólminn er

komið ræður hún ekki nema litlum hluta af því sem hún lofar.“

Gunnar Helgi segir að hér hafi verið mjög óheilbriggt valdakerfi um miðja síðustu öld. „Þú fékkst í raun og veru ekki athafnafrælsi nema í gegnum flokkana. Það veitti flokkunum geðþóttavald sem ég myndi ekki hika við að kalla víska tegund afspillingu.“

Þetta fyrirbæri gekk lengra hér á landi en á hinum Norðurlöndunum. „Þetta er sérstaða Íslands, svona fyrirgreiðslukerfi, þú finnur engin stór merki ummerki um það á hinum Norðurlöndunum.“

Þá rifjar Gunnar Helgi upp að þegar hann hafi talað varfærnislega um spillingareinkenni á þjóðfélaginu fyrir þremur áratugum hafi fólk farnað höndum. „Það var talinn eðlilegur hluti af flokka-kerfinu að flokkarnir hygluðu sínu fólki. Steingrímur Hermannsson sagði það opinskið að ef hann ætti

Gunnar Helgi Kristinsson, prófessor í stjórnmálafræði við HÍ

að velja um tvo jafn hæfa umsækjendur myndi hann alltaf velja Framsóknarmanninn.“

Gunnar segir að dregið hafi úr spillingu hér þegar kemur að mismunun, þar hafi margræði tekið við. „Margræðið er dálítið kalt samfélag, þú getur ekki fengið kerfið til að taka á þínu sérstöku vandamálum. Fyrirgreiðslustjórnmála- maðurinn hefur ekki lengur nein töl við höndina. Slíkt getur svo skapað jarðveg fyrir lýðskrum sem lofar breytingum á flóknu margræðis-kerfi.“ ■

Way of Life!

SUZUKI ACROSS

PLUG-IN
HYBRID

**SUZUKI ACROSS TENGILTVINNBÍLLINN ER
SPARNEYTINN, UMHVERFISVÆNN OG ÖFLUGUR
SPORTJEPPI.**

**VERÐ KR.
8.590.000**

4X4

SUZUKI ACROSS
ER FJÓRHJÓLADRIFINN

Suzuki Across er sérlega rúmgóður og ríkulega búinn sportjeppi.
Hámarks skilvirkni og einstök aksturs ánægja sameinast
í fjórhjóladrifna tengiltvinnbílnum Suzuki Across.

FLUTT MEÐ
EIMSKIP

Söluumboð Suzuki á landsbyggðinni:

Akureyri: Bílaríki, Lónsbakka.

Egilsstaðir: Bílaverkstæði Austurlands ehf, Miðási 2.

Hvolsvellir: Viðskiptaþjónusta Suðurlands, Ormsvellir 7.

Ísafjörður: Bílatangi ehf., Suðurgötu 9.

Reykjanesbær: K. Steinarsson, Holtsgötu 52.

● Fáðu nánari upplýsingar á [suzuki.is](https://www.suzuki.is)

Suzuki á Íslandi

YouTube

Suzuki bílar hf. | Skeifunni 17 | Sími 568 5100

Misraunhæf kosningaloforð stjórnmálaflokka

Píratar horfa til að auka útgjöld um ríflega 90 milljarða. Samfylkingin stefnir á að auka framlög til opinbera heilbrigðiskerfisins en það á eftir að útfæra nánar. Sósíalistaflokkurinn nefndi ekki fjárhæðir þegar spurt var um helstu útgjaldaloforð og hvernig þau yrðu fjármögnuð.

helgivyfyll@frettabladid.is

Útgjaldaloforð stjórnmálaflokka fyrir alþingiskosningar á laugardag eru misraunhæf. „Það veldur vonbrigðum hversu litlar tilraunir eru oft gerðar til kostnaðarmats á gríðarstórum tillögum og að sama skapi lítið um skynsamlegar útfærslur til tekjuöflunar enda má segja að við höfum þurrausíð brunninn þegar kemur að skattheimtu hér á landi,“ segir Anna Hrefna Ingimundardóttir, forstöðumaður efnahagssviðs Samtaka atvinnulífsins.

Markaðurinn lagði þrjár spurningar fyrir stjórnmálaflokka sem bjóða fram til Alþingis á laugardaginn og eiga möguleika á þingsæti: *Hver eru þrjú helstu útgjaldaloforð ykkar? Hvaða kosta þau? Hvernig á að fjármagna þau?*

Byrjum á stjórnarandstöðunni í ljósi þess að ríkisstjórnin er fallin ef marka má Þjóðarpúls Gallup og hún er almennt áhugasamari um ríkisútgjöld og skattahækkanir.

Píratar vilja hækka persónuafslátt um 20 þúsund krónur en hann er nú tæplega 51 þúsund krónur. Jafnframt er stefnt að því að minnka tekjuskæringar aldræðra og öryrkja og leggja aukið fé í heilbrigðiskerfið.

Píratar telja að hækkan persónuafsláttar muni kosta um 70,9 milljarða, minni tekjuskæring kosti um 15 milljarða og leggja eigi um fimm milljarða í heilbrigðiskerfið.

Píratar segja að 25 milljarða króna svigrúm sé í fjármálaáætlun. Aukinheldur megi afla 40 milljarða með því að bæta við þrepaskiptum fjármagnstekjuskatti og hækka efri skattþrep, hagræn áhrif skattabreytinga muni skila tíu milljörðum króna en flokkurinn segir að skattgreiðslur rúmlega 90 prósent launafólks muni lækka gangi tillögurnar eftir. Jafnframt muni auðlindagjöld afla níu milljarða, endurskipulagning ríkisskuldna átta milljarða, bætt skatteftirlit fimm milljarða, afnema eigi kirkjujardasamkomulagið sem afla muni fjögurra milljarða króna og mengunar- og orkunýtingargjöld á stóriðju muni afla tveggja milljarða króna.

Samfylkingin stefnir á að hækka barnabætur í 77 þúsund krónur á mánuði fyrir einstætt foreldri með tvö börn og í 54 þúsund fyrir sambúðarfolk með tvö börn. Það mun að mati flokksins kosta um níu milljarða króna. Auk þess á að bæta kjör eldra fólks og öryrkja með því að hækka grunnlífeyri, frítekjumar atvinnutekna öryrkja og lífeyris- og atvinnutekna eldra fólks. Samfylkingin gerir ráð fyrir að

Í kosningum á laugardag verður stokkað upp hverjir eiga sæti á Alþingi.

FRÉTTABLAÐID/ERNIR

samanlagður kostnaður við fyrstu skref í hækkan á almannatryggingum sé um 13 milljarðar. Þar að auki megi gera ráð fyrir einum til tveimur milljörðum í að ná niður biðlistum eftir brýnum aðgerðum í heilbrigðiskerfinu sem væru þó ekki varanleg útgjöld, samkvæmt svörum frá flokknum.

Samfylkingin stefnir enn fremur á að auka framlög til opinbera heilbrigðiskerfisins en það á eftir að útfæra þær áætlanir. Til að mæta auknum rekstrarútgjöldum mun flokkurinn leggja á stóreignaskatt sem gæti skilað að minnsta kosti tíu milljörðum króna. Jafnframt mun Samfylkingin hækka veiðigjöld á stærstu útgerðarfyrirtækin sem ætti varlega áætlað að skila – auk bætt skatteftirlits – um sex til átta milljörðum króna til viðbótar. Auknum fjárfestingarútgjöldum til grænnar uppbyggingar vegna loftslagsmála og húsnaðisuppbyggingar verður að hluta mætt með lántöku. Samfylkingin mun einnig hverfa frá 100 milljarða áformum um niðurskurð hjá ríkinu.

Sósíalistaflokkurinn nefndi ekki fjárhæðir þegar spurt var um helstu útgjaldaloforð og hvernig þau yrðu fjármögnuð. „Við boðum kerfisbreytingu og því misvísandi að ætla að verðmeta þessar aðgerðir innan óbreytt kerfis. Hagkerfið er kvíkt og aðgerðirnar hafa áhrif á það, en tillögur Sósíalistar rúmast vel innan reynslu þjóðanna af skattastefnu eftirstriðsáranna og opinberri uppbyggingu innviða og grunnkerfa,“ segir í svarinu.

Sósíalistaflokkurinn segist boða endurreisn innviða og grunnkerfa samfélagsins. Það verði fjármagnað með lánum og segir flokkurinn að það sé ekki eyðsla heldur fjárfesting í öflugu samfélagi sem standa

Byggi á raunhæfum tillögum

Anna Hrefna segir að í sumum tilvikum geri flokkarnir ráð fyrir bættum efnahagsforsendum vegna breytinga sem flokkarnir hyggjast ráðast í án þess að það sé rökstutt nánar. „Í ljósi nýlegra vendinga í efnahagsmálum þarf vart að benda á að ekki er hægt að byggja loforð um varanlega aukningu útgjalda á síauknum hagvexti. Að auki eru margar tillaganna einmitt til þess fallnar að draga úr fjárfestingum og atvinnustarfsemi, svo sem aukin skattheimta á tekjur og eignir einstaklinga og fyrirtækja. Þegar er áætlað að halli ríkissjóðs muni hlaupa á hundruðum milljarða á árinu. Umræða um aukin útgjöld hjá hinu opinbera þarf að byggja á raunhæfum tillögum sem vert er að eyða þúðri í að ræða, svo ekki sé minnst á hvert lokamarkmiðið með auknum útgjöldum á að vera. Aukin útgjöld eru ekki ávisun á bætta árangur og eiga því aldrei að vera sjálfstætt markmið,“ segir hún.

muni undir lánum. Auk þess boði flokkurinn byggingu 30 þúsund íbúða innan félagslega kerfisins sem fjármagnað verður með lántökum sem leiga og söluverð munu greiða niður.

Sósíalistar vilja lækka skatta á lágar tekjur og smáfyrirtæki. Það á að fjármagna með stóreignaskatti, hækkan á fjármagnstekjuskatti, innleiðingu hátekjuþrepa, þrepaskiptum tekjuskatti fyrirtækja, hátekjuþrepa í erfðafjárskatti og stórefldu skatteftirliti með auðugasta fólkinu.

Viðreisn segist leggja áherslu á ábyrga efnahagsstjórn sem feli í sér að útgjöld geti ekki vaxið hraðar en tekjur. Skapist rými til

þess mun Viðreisn setja í forgang að niðurgreiða sálfræðiþjónustu, minnka skæringar í almannatryggingakerfinu og efla menntun og nýsköpun.

Viðreisn telur raunhæft að auka tekjur ríkissjóðs um 125 milljarða á komandi kjörtímabili. Gangi það eftir áætlað Viðreisn að auka ríkisútgjöld um 90 milljarða. Þessir 90 milljarðar myndu skiptast með eftirfarandi hætti eftir málaflokkum: 33 milljarðar í heilbrigðismál, 26 milljarðar í velferðarmál, 13 milljarðar í menntamál, ellefu milljarðar í samgöngumál og sjö milljarðar í nýsköpun.

Ekki bást svör frá Flokki fólksins og Miðflokknum. ■

VG með meiri ríkisútgjöld

Vinstri græn leggja áherslu á umbætur á örorkulífeyriskerfinu, eflingu barnabótakerfisins, lækkan kostnaðar sjúklinga og aukinn stuðning við almenna íbúðakerfið til að lækka húsnaðiskostnað tekjulægri heimila. Líklega þurfi að leggja tólf milljarða í að bæta grunnframfærslu öryrkja og skapa svigrúm fyrir aukna atvinnuþátttöku þeirra sem hafi tök á. Horft er til þess að bæta við allt að fimm milljörðum króna í tengslum við barnabætur á kjörtímabilinu.

Vinstri græn gera ráð fyrir fjórum milljörðum króna til viðbótar til lækkanar á greiðsluþátttöku sjúklinga næstu árin. Flokkurinn horfir til að byggja 600 nýjar íbúðir á ári sem mun kosta tvo milljarða.

VG segir að aukin umsvif í hagkerfinu muni skapa svigrúm til að fjármagna útgjöld. Flokkurinn horfir til þess að taka upp þrepaskiptan fjármagnstekjuskatt til að stuðla að jöfnuði. Auk þess telja Vinstri græn að hækka eigi veiðigjald sem nú sé 33 prósent hjá stærstu útgerðunum. Auk þess er stefnt á að innleiða frekari græna skatta í því skyni að ná loftlagsmarkmiðum.

Sjálfstæðisflokkurinn segir að í aðdraganda heildstæðari endurskoðunar á kerfi ellilífeyris almannatrygginga muni flokkurinn tvöfalda frítekjumar atvinnutekna úr 100 þúsund krónum í 200 þúsund krónur. Þannig geta þeir sem vilja vinna á lífeyrisaldri gert það áfram án þess að búa við skæringar á greiðslum almannatrygginga í þeim mæli sem nú er. Áætlað er að aðgerðin muni kosta um einn milljarð króna á ári.

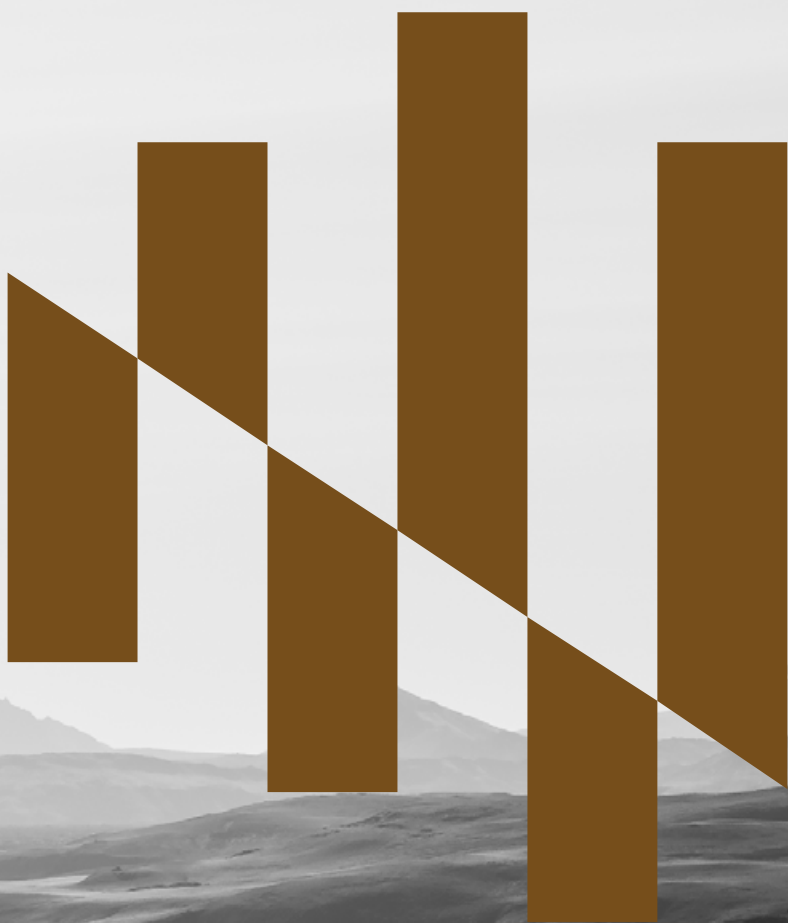
Sjálfstæðisflokkurinn vill styðja betur við foreldra í námi. Nauðsynlegt sé að endurskoða reglur um fæðingarstyrk námsmanna og hækka hann verulega til að jafna stöðu þeirra miðað við foreldra á vinnumarkaði. Áætlaður beinn kostnaður við aðgerðina nemur um einum milljarði króna á ári. Ekki er talið að ráðast þurfi í sérstakar tekjuöflunaraðgerðir til að fjármagna aðgerðirnar heldur megi forgangsraða ríkisfjármunum.

Eina beina útgjaldatillaga Framsóknarflokksins er vaxtastyrkur vegna íþrótta og tómstunda barna sem eru sex ára og eldri. Markmiðið er að koma til móts við barnafjölskyldur og að ríkið styðji við frístundir barna um 60 þúsund krónur á ári. Talið er að kostnaðurinn verði 3,5 milljarðar króna á ári. Fjármagna á útgjöldin með því að skattleggja hærra hreinan hagnað fyrirtækja umfram 200 milljónir króna á ári.

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímáparentanir á opticalstudio.is
og í síma 511 5800

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • KEFLAVÍK

*Hvatningarsjóður Kviku óskar 14 styrkþegum
til hamingju með úthlutaðan styrk á árinu.*

*Hvatningarsjóður Kviku styrkir
ungt fólk til iðn- og kennaranáms.*

Skoðun

Helgi Vífill Júlíusson

Hættuspil

Margir neita að horfast í augu við veruleikann. Þess vegna getur hópur stjórnmálamanna hagað sér með óabyrgum hætti og lofað öllu fögru í aðdraganda kosninga. Það sem hljómar betur fær oft betri hljómgrunn heldur en þurr og leiðinleg ráðdeild í ríkisrekstri eftir þungt efnahagslegt högg.

Það stefnir í að ríkissjóður verði rekinn með yfir 500 milljarða króna halla í ár og á næsta ári vegna aðgerða til að bregðast við Covid-19 heimsfaraldrinum. Við þær aðstæður ættu stjórnmálamenn ekki að keppast við að lofa stórauðnum útgjöldum heldur að sýna ráðdeild. Samantekt Markaðarins leiðir í ljós að ýmsir stjórnmálaflokkar eru stórhuga í ríkisútgjöldum en hafa ekki fyllilega kortlagt hvernig skuli fjármagna þau þótt flokkarnir séu afar viljugir til að hækka skatta. Hafa ber í huga að skattar á Íslandi eru með þeim hæstu í OECD-ríkjunum.

Þetta getur reynst eitraður kokteill. Hærrí skattar muni draga úr nýsköpun – sem loksins er að ná sér á strik – og hagvexti. Og halli á ríkissjóði getur kynnt undir verðbólgu. Seðlabankastjóri varaði við því á dögunum að aukin ríkisgjöld á sama tíma og atvinnulífið sé að sækja í sig veðrið muni kalla á stýrivaxtahækkanir til að hægja á einka-geiranum. Kjósendur verða því að vanda valið vel í þingkosningum á laugardaginn. ■

LITRÓF

Guðjón Ó

Prenttækni

Vatnagörðum 14 · 104 Reykjavík

litrof@litrof.is · 563 6000

Telur að stóreignaskattur muni koma til með að skila litlum tekjum

Aðstoðarframkvæmdastjóri Viðskiptaráðs segir að stóreignaskattur muni að öllum líkindum hafa neikvæð áhrif á nýsköpun og ýta undir skuldsetningu. Oddviti Samfylkingarinnar í Reykjavík suður segir að fjármagninu sem stóreignaskatturinn muni gefa af sér verði beint í skattalækkun til barnafólks.

magdalena@frettabladid.is

Konráð S. Guðjónsson, aðstoðarframkvæmdastjóri Viðskiptaráðs, segir í samtali við Markaðinn að stóreignaskattur komi til með að skila litlum tekjum í ríkissjóð, draga úr nýsköpun og að líkindum ýta undir skuldsetningu almennings.

„Þar sem svona skattur skilar í stóra samhenginu litlum tekjum, eins og reynslan erlendis sýnir, þá þarf frekar lítið til að neikvæð áhrif vegi það mikið á móti að áhrifin á ríkissjóð verði hverfandi, engin eða neikvæð. Með skatti á eignir er dregið úr hvata til þess að spara sem svo dregur úr fjárfestingu.“

Í svari Krístrúnar Frostadóttur, oddvita Samfylkingarinnar í Reykjavík suður, við fyrirspurn Markaðarins segir hún að stóreignaskatturinn komi til með að skila að minnsta kosti 10 milljörðum króna.

Hún segir í samtali við Markaðinn að á kjörtímabilinu muni skattstofninn bara vaxa út af ávöxtun.

„Þannig að þessi stofn getur hæglega skilað 10 milljörðum. En við vitum að grunnurinn er gifurlegt vanmat á virði eigna í landinu því allt er metið á nafnvirði. Svo að efri mörk eru mun hærri ef gagnaöflun í tengslum við eignir yrði bætt. Þess vegna höfum við talað um hátt í 15 milljarða króna. Þetta er bara mannanna verk, að halda betur utan um þessa þætti. Við vitum allt um launafólk í landinu, en alltof lítið um eignaskiptinguna í samfélaginu, meðal annars vegna skattkerfisins.“

Konráð segir aðspurður hvert hans mat sé að stóreignaskatturinn komi til með að skila um 6 milljörðum króna. „Útreikningarnir eru mjög einfaldir. Miðað við svar fjármálaráðherra við fyrirspurn formanns Samfylkingarinnar um eignafjöldann í þessum hóp sem er með um rúmlega 200 milljarða og upp úr í hreina eign miðað við núverandi forsendur, tekur frá

”
Miðað við þau gögn sem við höfum þá er sú staðhæfing að þessi stóreignaskattur muni skila 10 milljörðum króna fjarri lagi.

Konráð S. Guðjónsson, aðstoðarframkvæmdastjóri Viðskiptaráðs

skattfrelsi sem er undir 200 milljónir, þá er þetta rétt mat. Þetta eru ríflega 6 milljarðar króna miðað við árið í fyrra. Miðað við þau gögn sem við höfum þá er sú staðhæfing að þessi stóreignaskattur muni skila 10 milljörðum króna fjarri lagi.“

Krístrún segir jafnframt að það hafi ekki verið tilviljun að áhersla var á stóreignaskatt frekar en hærri fjármagnstekjuskatt. „Fjármagnstekjuskattur er háður ávöxtun eigna, eignamiklir aðilar geta skammtað sér slíkar tekjur í gegnum félög sín, en einnig þýðir það að aðili sem hefur sótt fram og fjármagnað tækifæri hér sem hafa skilað ávöxtun er að greiða meira í skatta en aðili sem situr á fjármagn-

”
Við myndum vilja sjá breytingu með tíð og tíma í þessa átt, þar sem skattar eru frekar lækkaðir á tekjur en eru á móti greiddir af eignum.

Krístrún Frostadóttir, oddviti Samfylkingarinnar í Reykjavík suður

inu sínu. 1,5 prósent skattur á eignir umfram 200 milljónir króna þýðir 15 þúsund krónur fyrir hverja milljón umfram 200 milljónir á ári,“ segir hún og bætir við að skatturinn sem um ræðir sé ekki hár og sé aðeins til þess fallinn að leiðrétta þá villu sem skapast hafi í tvöföldu skattkerfi.

Hún bætir við að þau hyggt beina þessu fjármagni beint yfir í skattalækkun til barnafólks.

„Barnabætur líkt og við sjáum á Norðurlöndunum er ekkert annað en framlag til móts við almenna skattbyrði barnafólks. Við myndum vilja sjá breytingu með tíð og tíma í þessa átt, þar sem skattar eru frekar lækkaðir á tekjur en eru á móti greiddir af eignum.“

Stóreignaskatturinn mun eflaust ná til hóps fólks sem á hlutabréf í Kauphöllinni.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

FJÁRFESTING Í SJÓÐUM ER GÓÐUR VALKOSTUR

TIL AÐ ÁVAXTA PENINGA TIL SKEMMRI OG LENGRI TÍMA

ÍSLENSK VERÐBRÉF

— síðan 1987 —

Kynntu þér árangur og úrval íV sjóða á WWW.IV.IS

Skriðþungi í netverslun hérlandis

thorsteinnn@frettabladid.is

Mikill vöxtur er í innlendri netverslun með dagvöru en Ísland er þó enn langt á eftir nágrannabjóðum sínum í þessum efnum.

Í hagtölum Rannsóknarseturs verslunarinnar fyrir ágúst mánuð mátti greina 13 prósentu aukningu milli mánaða í innlendri netverslun og um 32 prósent milli ára. Ef netverslun með dagvöru er tekin sérstaklega fyrir var aukningin á milli ára tæplega 50 prósent.

Hjalti Baldursson, stjórnarformaður Wedo sem er móðurfélag Heimkaupa, segir að veltan aukist með stöðugum hætti en fjöldi seldra hluta aukist mun hraðar. Fjöldi seldra dagvara í júlí þrefaldaðist milli ára hjá Heimkaupum.

„Það þýðir að fólk er farið að gera stærri innkaup á netinu en í fyrra. Það er skýr breyting á neyslu-

»
50 prósentu aukning var milli ára í netverslun með dagvöru í ágúst mánuði.

Hjalti Baldursson, stjórnarformaður Wedo

mynstrinu en við erum þó enn langt á eftir nágrannabjóðum ef lítið er til umfangs netverslunar sem hlutfalls af heildarmatvörumarkaðinum,“ segir Hjalti. Samkvæmt tölum rannsóknarsetursins var hlutdeild netverslunar um 4,2 prósent af allri dagvöruverslun í ágúst. Meðaltalið í ár er 3,9 prósent.

„Við erum, sem dæmi, enn ekki komin á þann stað sem Svíþjóð var á fyrir Covid, og hvað þá Bretland eða Bandaríkin. Það er nokkuð stöðugur vöxtur og heldur meiri hjá yngra fólki en þeim sem eldri eru.“ ■

Viltu hætta að hrjóta?

Skoðaðu Ergosmart snjallrúmið

Ergomotion, stærsti framleiðandi stillanlegra rúma í heimi er leiðandi fyrirtæki á heimsvísu í svefntækni. **Ergomotion** kynnir nú einstakt snjallrúm. **ERGOSMART**, snjallrúm sem mælir svefninn þinn, aðstoðar þig við að ná meiri svefngæðum, hvíld í svefni og hætta að hrjóta.

Sem leiðandi fyrirtæki í svefntækni hefur **Ergomotion** fengið til liðs við sig fjöldan allan af vísindamönnum, háskólum, rannsóknar- og tæknifyrirtækjum út um heim allan til þess að þróa svefntækni sína á sem fullkomnasta og bestan hátt.

Ergomotion kemur með nútímalausn að aldar gömlu vandamáli! Hvernig á að ná rétttri samsetningu af þægindum, stuðningi og heilsufarslegum ávinningi í svefni. Lausnina kynnir **Ergomotion** í snjallrúminu **ERGOSMART**.

ERGOSMART hefur hlotið verðlaun í tækni- og heilsugeiranum og ber þar hæst verðlaun á CES í Las Vegas.

ERGOSMART snjallrúmið er með innbyggðum skynjurum og mælir hvernig þú hegðar þér í svefni. Rúmið mælir Hjartslátt, Öndun, Djúpsvefn, Hrotur, Hreyfingu, REM svefn og gefur heildarsvefngæðum einkunn.

Til að geta bætt svefn þarf að mæla hann og vita hver svefngæðin eru hverju sinni. aðeins þá er hægt að vinna í því að auka og bæta svefngæði á hverri nóttu.

Vogue
FYRIR HEIMILIÐ

Mælum gæði svefnsins
Við þurfum öll 8 tíma svefn

Arfleifð Angelu

Sigmundur Ernir Rúnarsson
ser@frettabladid.is

Angela Merkel, kanslari Þýskalands, stígur af pólitíska sviðinu um komandi helgi. Það eru tímamót í evrópskum stjórnmálum, enda hefur hún í raun og sann verið leiðtogi Evrópu um árabil.

Angela er líklega merkasti stjórnmálaleiðatogi álfunnar á þessari öld. Pólitísk leikni hennar, elja og einlægni hefur gert hana að farsælasta ráðamanni sem sögur fara af.

Það er nefnilega svo að á bak við harðan skrápinn hefur mannúðin ráðið ríkjum í pólitískri stjórnkænsku Angelu Merkel. Og nærtækast er að rifja upp orð hennar frá því fyrir nokkrum árum, Wir schaffen das, sem útleggst á íslensku, við ráðum við það.

Þessi orð hennar eru lýsandi fyrir austurþýsku prestsdótturina, enda sögð í aðdraganda mesta flóttamannastraums á seinni tímum þegar borgarastríðið í Sýrlandi var byrjað að lama innviði landsins. Wir schaffen das, merkti í huga Angelu Merkel að Þjóðverjar gætu tekið við stærri hópi sýrlenskra flóttamanna en aðrar þjóðir í grennd. Og það gekk eftir. Þýsk stjórnvöld tóku við 1,2 milljónum flóttamanna frá Sýrlandi sem jafngilti þá tæplega tveimur prósentum af íbúafjölda landsins, en í íslenskum samanburði hefði það merkt að sjö þúsund flóttamenn hefðu komið hingað til lands.

Wir schaffen das. Angela byggði þessi orð sín á reynslunni frá heimaslóðum, þegar flóttinn lá frá helsinu í austurhluta landsins til frelsi vestursins. Þá skutu Vestur-Þjóðverjar skjólshúsi yfir tugþúsundir landa sinna frá austrinu eins og ekkert væri sjálsagðara – og nú, í tilvikum Sýrlendinga, gildi það sama.

Í þessu efni hætti Angela sinni eigin stöðu og vinsældum. Staðfestan vék aldrei. Á sextán ára valdatíma hennar voru engar uppreisnir. Hún skipaði engan af ættingjum sínum í ríkisstöður. Allan kanslaratímamann bjó hún í litlu íbúðinni sinni, ekki einbýlishúsi. Aðspurð um þvottinn kvaðst hún sjálf laga fötin en karlinn sæi um þvottavélina.

Alþýðukonan varð aldrei hrokafullt yfirvald á sinni valdatíð.

Og svo breytti hún stöðnuðum stjórnmálaflokki sínum úr forpokuðum afturhaldsflokki í frjálslynt afl sem hafnaði þröngsýni og fagnaði víðsýni. Hún þokaði gamaldags kristilegum demókrötum inn að miðjunni – og komst upp með það.

Á blaðamannafundi var Angela eitt sinn spurð: „Við gerum okkur grein fyrir því að þú ert gjarnan í sömu fötunum, áttu ekki önnur?“ Og hún svaraði: „Ég er embættismaður, ekki módel.“ ■

■ Halldór

■ Frá degi til dags

arib@frettabladid.is
toti@frettabladid.is

X-W

Loksins virðist kominn fram frambjóðandi sem er líklegur til að geta sameinað þjóðina með bæði kjörþokka og stefnumálum. Enda ekki enn einn talandi hausinn, heldur rostungurinn Wally. Hann er flugsyndur, með góð tengsl við nágrannabjóðir og virðist ekki eiga vini sem þurfa embætti. Svo kann að vera að Wally sé hún. Ef svo er þá hóf hún kosningabaráttuna með stæl, jarðaði andstæðing í útvarpinu án þess að fara í manninn, neitaði að taka út samfélagsmiðlafærslu sem formanninum þóknaðist ekki og sendi bréf til Kalla kanínu til að fá hann til að tala íslensku.

Skriðjökullinn logar

Logi Einarsson, formaður Samfylkingarinnar og fyrrverandi dansari hljómsveitarinnar Skriðjökla, ræddi við Heimi og Gulla á Bylgjunni í gær. Þegar þeir félagar opnuðu fyrir símann í kjölfarið ráðlagði einn hlustandinn Loga að hótta því að endurvekja Skriðjökla fengi hann ekki góða kosningu. Síðasti innhringjandinn lýsti því yfir að hann ætlaði alls ekki að kjósa Samfylkinguna. Var þarna kominn sjálfur Ragnar „Sót“ Gunnarsson, Skriðjökull númer eitt og því eðlilega innur eftir viðbrögðum við Skriðjökla-hugmyndinni. „Ja, hann stjórnar því ekki.“ Er ekki tími til kominn að tengja? ■

Best fyrir barnafólk

Helga Vala Helgadóttir
oddviti Samfylkingarinnar í Reykjavíkurstjórn
dæmi norður

Fátækt er ekki náttúrulegt heldur pólitísk ákvörðun. Þannig er það pólitísk ákvörðun að 6.000 börn búi við fatækt á Íslandi. Samfylkingin hefur sýnt að þar sem hún stjórnar beitir hún sér sérstaklega í þágu barna og barnafjölskyldna og það höfum við líka á stefnuskránni á komandi kjörtímabili við stjórn landsins.

Best fyrir börnin

Það hefur verið sérstakt metnaðarmál meirihlutans í Reykjavík undir forystu Samfylkingarinnar að bæta vinnuumhverfi barna og starfsfólks í leik- og grunnskólum og frístundastarfi með auknu fjármagni í faglegt starf og undirbúning, fjölgun fagfólks, fækkun barna í hverju rými o.fl. Til viðbótar eru leikskólajöld í Reykjavík með því lægsta sem þekktist hér á landi.

Bylting er að verða í leikskólaúrræðum í Reykjavík til hagsbóta fyrir ungbarnafjölskyldur þar sem búið er að opna yfir 30 ungbarnadeildir, bæta við rúmlega 300 nýjum leikskólaplássum á kjörtímabilinu og næstu fjóra mánuði fjölga um önnur 300. Á fyrstu mánuðum nýs árs verða svo opnaðir þrír nýir leikskólar til viðbótar og plássum verður fjölgað enn frekar við starfandi leikskóla. Við ætlum að brúa bilið milli fæðingarorlofs og leikskóla!

650 þúsund á ári í barnabætur

Á komandi kjörtímabili ætlum við í Samfylkingunni að létta róður barnafjölskyldna með uppbyggingu alvöru barnabótakerfis að norrænni fyrirmynd. Foreldrar á meðallaunum með um 600 þúsund á mánuði hvort um sig fá þannig óskertar bætur með hverju barni í hverjum mánuði þannig að fjölskyldur með tvö börn fá mánaðarlega 54 þúsund krónur eða 650 þúsund á ári. Einstætt foreldri fær mánaðarlega tæpar 78 þúsund eða 930 þúsund á ári. Þetta gerum við til að fjárfesta í börnum til framtíðar, því það er góð hagstjórn að búa vel að börnum og barnafjölskyldum.

Það er hægt að kjósa með börnum í kosningunum á laugardag með því að kjósa Samfylkinguna. Við höfum útfærðar fjármagnaðar tillögur og við stöndum við það sem við segjum. ■

”
Fjölskyldur með 2 börn fá 650 þúsund á ári í barnabætur.

Oktoberfest

Gæða Lederhosen, kjólar og fylgihlutir beint frá Þýskalandi!

Hokus Pokus

www.hokuspokus.is

Verslun og vefverslun

Laugavegi 69 S. 551-7955

Lítil og meðalstór fyrirtæki – Jafnræði í rekstri fyrir alla

Arnhildur Ásdís Kolbeins
skipar 4. sæti á framboðslista Miðflokksins í Suðvestur-kjördæmi

Íslenskt atvinnulíf á einkamarkaði samanstendur að mestum hluta af litlum og meðalstórum fyrirtækjum. Rekstrarumhverfi og afkoma þeirra skiptir sköpum varðandi verðmætasköpun í landinu svo og afkomu starfsmanna og heimila þeirra. Á síðari árum hefur rekstrarumhverfi orðið sífellt flóknara vegna íþyngjandi regluverks sem er tilkomið að stórum hluta vegna aðildar okkar að EES-samningnum og innleiðingu reglna frá Evrópu-sambandinu sem eiga miklu fremur við margfalt stærri fyrirtæki en algeng eru á Íslandi. Starfsemi fyrirtækja er háð ýmiss konar leyfum og eftirliti sem getur verið verulega íþyngjandi fyrir smærri fyrirtæki því regluverkið leggst hlutfallslega þyngra á smærri fyrirtæki og raskar með því jafnræði í rekstri. Vita-skuld er nauðsynlegt að starfsemi lúti viðeigandi reglum, sér í lagi hvað varðar öryggi starfsmanna og gæði þeirrar þjónustu eða vara sem viðkomandi fyrirtæki framleiða. Starfsumhverfi fyrirtækja er hins vegar orðið svo flókið að segja má að jafnvel hin smæstu fyrirtæki þurfi að hafa sérstakan starfsmann á launum einungis til þess að eiga við kerfið.

Starfsumhverfi fyrirtækja er hins vegar orðið svo flókið að segja má að jafnvel hin smæstu fyrirtæki þurfi að hafa sérstakan starfsmann á launum einungis til þess að eiga við kerfið.

Óhóflegt regluverk er til þess fallið að stækka báknið og auka kostnað fyrirtækja og draga þar með úr verðmætasköpun. Dæmi um slíkt er t.d. kröfur um jafnlaunavottun allra fyrirtækja með 25 eða fleiri starfsmenn og er markmið þess að jafna laun kynjanna. Öllum fyrirtækjum af þeirri stærðargráðu er skylt að koma á og viðhalda jafnlaunavottun í síðasta lagi fyrir árslok 2022 að viðlögðum dagsektum. Höfundur er að sjálfsögðu alfarið hlynntur jafnrétti kynjanna varðandi laun og önnur starfskjör og er því sammála að stuðla beri að því markmiði, en telur að með þessari kröfu um formlega vottun lítilla fyrirtækja sé alltof langt gengið. Um er að ræða flókið og dýrt ferli sem krefst mikillar vinnu og hlutfallslega mikils kostnaðar smærri fyrirtækja sem í fæstum tilvikum eru með sérstaka mannauðsdeild á sínum snærum og þurfa jafnvel að ráða til sín viðbótarstarfsfólk til þessara starfa eða kaupa þessa þjónustu að. Vinnu sem í mörgum tilvikum mun alls ekki skila því markmiði að jafna laun kynjanna og mun einungis hafa þau áhrif að auka kostnað viðkomandi fyrirtækja. Ýmis smærri fyrirtæki, sér í lagi iðnaðarfyrirtæki, samanstanda nánast eða jafnvel alfarið af starfsmönnum af sama kyni.

Engu að síður þurfa þau að uppfylla kröfur um jafnlaunavottun séu starfsmenn 25 eða fleiri. Fyrirtæki sem eru við þessi stærðarmörk hljóta að velta fyrir sér hvort ekki sé hagkvæmara að halda sig innan við 25 starfsmanna markið til að komast hjá slíkum kostnaði og getur þessi krafa því jafnvel hamlað æskilegum vexti fyrirtækjanna. Miðflokkurinn ætlar að einfalda regluverk, afnema íþyngjandi reglur sem eru einungis til þess

fallnar að auka kostnað og skrifræði. Slík einföldun leiðir til betri ríkisrekstrar, frjálsara atvinnulífs og meiri verðmætasköpunar. Annað dæmi um íþyngjandi aðgerðir ríkisvaldsins gagnvart smærri fyrirtækjum er álagning tryggingagjalds sem er í mörgum tilvikum afar ósanngjörn skattheimta þar sem hún leggst mjög misþungt á fyrirtæki eftir því hversu mannfrek starfsemin er. Tryggingagjald er í dag 6,1% af

heildarlaunum starfsmanna. Á kjörtímabilinu sem nú er að ljúka hefur tryggingagjald einungis lækkað um 0,75 prósentustig þrátt fyrir ítrekuð loforð stjórnvalda um lækkun tryggingagjalds. Væri tryggingagjald fellt alfarið niður gæti 25 manna fyrirtæki greitt laun 1,5 starfsmanna til viðbótar og aukið með því verðmætasköpun. Í því fælist einnig hagkvæmni fyrir hið opinbera enda myndu skatttekjur aukast á móti og fjölgun

starfa myndi minnka útgreiðslur út atvinnuleysistryggingasjóði. Miðflokkurinn ætlar að lækka og þrepaskipta tryggingagjaldi þar sem tryggingagjald verður afnumið á þeim svæðum sem búa við skerta þjónustu og styðja með því við atvinnu- og byggðaðróun um land allt. Hér hafa einungis verið nefnd tvö dæmi af fjölmörgum íþyngjandi reglum varðandi smærri fyrirtæki. ■

FRÉTTAVAKTIN

Fréttaumfjöllun fyrir alla
kl. 18.30 á virkum dögum

Fjölbreytt fréttaumfjöllun í opinni dagskrá fyrir fólkið í landinu. Úrvalslíð fjölmiðlafólks fer yfir fréttayfirlit dagsins ásamt því að fá til sín góða gesti til að ræða +helstu mál líðandi stundar. Þátturinn er sýndur á Hringbraut og frettabladid.is

HRINGBRAUT

Flóttamaður verður íslenskur frambjóðandi

Dušanka Kotaraš
skipar 12. sæti á lista Viðreisnar í Norðaustur-kjördæmi

Kæru kjósendur, ég heiti Dusanka Kotaras og skipa 12. sæti á lista Viðreisnar í Norðausturkjördæmi. Ég ætla að segja aðeins frá mér og minni upplifun á Íslandi en ég kom til landsins sem flóttamaður ásamt fjölskyldu minni og fimm öðrum fjölskyldum.

Ég er 54 ára kona, lærður kokkur frá Króatíu og lærði matartækni á Íslandi. Ég starfa sem matráður í Giljaskóla á Akureyri og hef starfað þar síðan árið 2003. Ég á mann og tvær dætur. Elsta dóttir mín er með meistaraþráðu í kennararéttindum og starfar sem leikskólakennari og yngsta dóttir mín lauk meistaraþráðu í lögfræði og starfar sem sérfræðingur hjá íslensku tryggingafélagi. Við erum þakklát fyrir að hafa fengið tækifæri til að koma til landsins og skólaganga stelpnanna minna hefur gert mig stolta og mér finnst við vera að skila til baka til íslensks samfélags.

Tíminn líður hratt og ég hugsa oft hvar við værum ef við byggjum ennþá í flóttamannabúðum og ekki flutt hingað til landsins. Komu okkar til landsins upplifði ég sem tækifæri en ég var líka rosalega hrædd um hvað framtíðin bæri í skauti sér. Þann 24. mars 2003 var rigning og þoka á Akureyri og hjartað sló ört. Við stigum út úr flugvélinni og á móti okkur tóku brosandir andlit margra bæjarfull-

trúa sem buðu okkur velkomin. Í framhaldi fengum við kynningu og kennslu á allri þjónustu, skóla-kerfi, heilbrigðisþjónustu, reglum, réttindum og skyldum okkar en það ferli tók eitt ár. Kennslan byrjaði í Giljaskóla fyrir fullorðna fólkið en börnin byrjuðu meira og minna strax í sínum bekkjum og tvö yngstu byrjuðu í leikskólanum Kíðagili.

Flest ykkar ágætu félagar þekkið ekki hvernig það er að koma hingað sem flóttamaður og innflytjandi. Við gengum í gegnum súrt og sætt til að sameinast íslensku samfélagi. En ýmsar ástæður eru fyrir því. Íslenska er mjög erfitt tungumál sem varð til þess að við áttum erfitt með að tjá okkur og eiga samræður við Íslendinga. Að auki er menning okkar ólík og okkur gekk erfiðlega að passa inn í íslenska samfélagið. Þetta var fyrsta flóttamannaverkefnið sem Akureyrarbær tók þátt í og allir gerðu sitt besta en það vantaði ýmislegt upp á.

Mín skoðun er sú að Ísland er alltaf tilbúið að bregðast við og hjálpa fólki. Þarna tengi ég vel við stefnu Viðreisnar. Vegna þess að Viðreisn vill efla tengsl okkar við Evrópu-sambandið og þar með axla ábyrgð og hjálpa öllu fólki sem lendir í stríði, þarf að flýja hamfarir og leitar að nýjum tækifærum.

Elsku kjósendur, kjósið það sem hjartað segir ykkur en ekki gleyma að Viðreisn er með stefnu sem kemur til móts við þann raunveruleika sem heimurinn býr við. Okkar flokkur er með skýra sýn og er tilbúinn að koma til móts við flóttafólk og gefa því tækifæri og framtíð.

Takk fyrir mig og mína sem fengu tækifæri og betri framtíð.

Gefðu framtíðinni tækifæri. ■

Eldrætt er hið nýja græna

Oddný Eir Ævarsdóttir
umhverfisverndar-sinni, rithöfundur og einstæð móðir í framboði fyrir Sósíalistaflokk Íslands í Reykjavík norður

Alræði kapitalismans er að líða undir lok. Um allan heim eru nú þáttaskil. Í umhverfis-, dýraverndunar- og mannréttindabaráttu eru ekki lengur gerðar málamiðlanir við fjármagnsvald og stórkapitalisma. Aðgerðaráætlanir heimsins eru í endurnýjun og þær verða æ rauðari. Hið nýja græna er eldrætt! Á ögurstundu þegar leitað er eftir nógu róttækum lausnum vegna yfirvofandi hörmungarástands á jörðinni þá kemur umhverfis-væn réttlætishugsjón sósíalismans óvænt sterk inn. Því það vill svo til á okkar sögulegu tímum að þær aðgerðir sem reynast samfélagslega réttlátar og stuðla að jafnrétti, lýðræði og valdeflingu almennings, þær sömu aðgerðir sporna við eyðingaráðflum sem ógna loftslagi og náttúru. Fyrir öfga-hægrimenn er þetta óþægileg órlagagletta. Og líka fyrir þá vönkuðu vinstrimenn sem klikkuðu á því að standa vaktina og lögfesta loforð sín um aðgerðir gegn loftslagsvá. En afneituninni hér á landi er viðhaldið af ósvífni. Fuglahræður sérhagsmunaafla reyna að fæla okkur smáfuglana og innblása ótta við ímyndað alræði, upplausn, glundroða, verðbólgu og sundrung, nú þegar lýðræðið er loksins að fá byr undir báða vængi.

Við lifum tíma algjörra umskipta í viðmiðunum okkar (e. paradigm shift). Slíkt gerist ekki oft í sögunni. Viðmið okkar eru ekki einungis að umpólast heldur taka mælikvarðarnir aðra stefnu. Og við fáum tækifæri til að taka þátt í þeirri stefnu-breytingu. En þangað til breytingin verður er erfitt að tala um pólitík; hægri og vinstri og öll viðmiðunar-hugtökin virðast skökk. Það er ekki bara að nýfrjálshyggjan hafi hertekið helstu hugtök eins og frelsi og réttlæti heldur eru allar okkar helstu hugsjónir að endurnýjast.

Það kom á óvart að Sósíalistaflokkur Íslands kæmi ekki betur út úr prófum ungra umhverfis-sinna um loftslagsáætlanir stjórnmálaflokkanna fyrir kosningar. Heildræn aðgerðaaætlun Sósíalista byggð á metnaðarfullu grasrótastarfi, samræðu og framsýnum rannsóknum er róttækasta aðgerðaaætlun allra íslenskra flokka fyrir þessar kosningar og sú eina sem er í raun sannkölluð lang-

tímaáætlun. Þegar ég fór að skoða málið, ekki til að heimta hærri einkunn eins og sumir flokkar heldur til að skilja þversögnina, þá kom í ljós að kvarðinn sem ungu umhverfissinnarnir bjuggu til – sem var í sjálfu sér stórgott framtak – sá mælikvarði virðist að hluta til byggja á úreltum hugsunarhætti ættuðum úr nýfrjálshyggju.

Það er því eins og kvarðinn hafi ekki náð að mæla hið rót-tæka markmið umhverfisvænnar aðgerðaaætlunar Sósíalistaflokks Íslands sem er eina heildstæða aðgerðaaætlunin í boði. En af því að hún er heildstæð og sett fram í öllum málaflokkum er erfitt að setja hana fram sem viðskipta-áætlun eða koma henni fyrir á kvarða. Ef kvarðinn tekur ekki til nógu stórs samhengis verður mælingin skökk. Grænar fjárfestingar stórfyrirtækja fá hærri einkunn en róttækt afnám neyslumennningar kapitalismans. En þær fjárfestingar eru oft ekki grænar nema á ytra borði. Það er vísindalega sannað að stórfyrirtæki í kapítalísku kerfi fórna aldrei sinni eigin hagsæld til lengri tíma heldur alltaf almanna-gæðum nema þeim sé gert það skylt með þéttri lagasetningu. Þá lagasetningu vantar okkur og hún þarf að vera studd af nýrri stjórnarskrá.

Mælikvarða allra umhverfis-sinna þarf að endurnýja. Eins og stjórnmálaumræðu okkar sem er dottin úr samhengi almanna-hagsmuna fyrir svo löngu síðan. Í krossa- og kosningaprófum fjölmiðla nú fyrir kosningar eru valkostirnir yfirleitt fastir í gömlum andstæðupörum og þyrfti að skrifa skýringar við hvern lið ef maður ætlaði að skýra umbóta- og umbyltingaráætlun sósíalismans. En í umræðu um stjórnmál á Íslandi nú fyrir kosningar er litið ráðrúm gefið til útskýringa eða þælinga. Þegar við hins vegar komumst í heildarlega og gagnrýna samræðu, þá kemur í ljós að valkostirnir eru allt aðrir en við getum ímyndað okkur eftir áralangan heilaþvott nýfrjálshyggjunnar. Því nú eftir hrun og heimsfaraldur eru valkostirnir orðnir skýrir:

Áður voru röklin gegn fjárfestingu í jöfnuði og umhverfislegum umbótum þau að slíkt væri fjárhagslega óábyrgt og setti kerfið á hliðina. En nú dugur ekki lengur að hræða almenning með þeim rökum því raunveruleg ógn er mun meiri, að kerfin okkar fari einmitt endanlega á hliðina ef ekki er fjárfest í bættum jöfnuði og betra umhverfi nú þegar.

Næsta ríkisstjórn hefur í hendi sér hvort fjármagnsöflum verður áfram afhent mikið magn fjár

Við þurfum að virkja frelsi okkar til athafna og tjáningar, endurnýja grundvallarhugsjónir velferðarríkisins og vinda ofan af nýfrjáls-hyggjunni.

úr ríkissjóði samkvæmt úreltri aðgerðaaætlun nýfrjálshyggjunnar. Eða hvort því flæði opinbers fjár verður veitt í uppbyggingu á endurbættu samfélagi þannig að það nýtist til jafnaðar og grænvæðingar og komi öllum almenningi vel en ekki aðeins sérvöldum stórfyrirtækjum sem fara með hagnadinn út úr kerfunum okkar en ekki inn í þau aftur eins og okkur hefur verið talin trú um.

Ég vil taka það fram vegna tilhneigingar til svart-hvítar einföldunar umræðunnar að ég sem sósíalisti er ekki á móti frjálsri samkeppni. Því meiri fjölbreytileiki í iðnaði og allri framleiðslu og sköpun, og því meiri nýsköpun í menningu, menntun og velferðarmálum, því betra. Við þurfum almennilegan lífrænan sprotavöxt sem skilar sér til heildarinnar. En það þarf að endurskilgreina frelsið í samkeppninni ef það á ekki að snúast bara um að hið opinbera ryðji brautina fyrir einokun stórfyrirtækja og aðstoði þau við að hvítpvo sig af þrælkun og mútum í þróunarlöndum.

Við þurfum að virkja frelsi okkar til athafna og tjáningar, endurnýja grundvallarhugsjónir velferðarríkisins og vinda ofan af nýfrjálshyggjunni. Núverandi valdhafar gangast reyndar ekki við þessari skaðræðis sérhagsmunastefnu enda er afneitun á afleiðingum og heildarsamhengi einmitt einkennandi fyrir ábyrgðarleysið sem liggur núverandi stjórn- og markaðskerfi til grundvallar. Það er því næsta ómögulegt að kalla valdhafana til ábyrgðar á orðum og gjörðum, þeir búa bara til nýtt kynningarefni um að svart sé hvítt. En við getum það ef við gefumst ekki upp. Við sjáum í gegnum blekkingarnar. Við sjáum rautt. Reynslupekking okkar er dýru verði keypt. Skilum rauðu! ■

Leyfum námsfólki að afla aukatekna – án lánaskerðinga

Tómas A. Tómasson
veitingamaður og oddviti Flokks fólksins í Reykjavíkur-kjördæmi norður

Við hjá Flokki fólksins látum okkur varða um hag námsfólks í framhaldsskólum.

Það er í senn ósanngjarnt og ástæðulaust að skerða námslán eða skera þau niður ef námsmenn vinna með sínu námi. Það er ekki verið að gefa þeim peningana, þetta eru lán sem þeir endurgreiða að fullu á vöxtum. Svo það kostar ríkið ekkert að fella niður þessa reglu.

Brjótum múra – bætum kjörin! Þessu viljum við breyta og til þess liggja nokkrar ástæður:

1. Það er hvetjandi fyrir námsfólk að finna að samfélagið vill greiða götu þess við krefjandi aðstæður.
2. Námslánin eru ekki hærri en svo að viðkomandi þarf að lifa meinlætaliði og spara hverja krónu sem er ósanngjarnt. Námsmenn eiga ekki að þurfa að hokra!
3. Fólk sem vinnur með námi greiðir skatta og skyldur af tekjunum svo að ríkið græðir líka.

Það er í senn ósanngjarnt og ástæðulaust að skerða námslán eða skera þau niður ef námsmenn vinna með sínu námi.

4. Að mega ekki vinna frjálst með námi getur skapað biturð gagnvart ríkisvaldinu sem er óþarfi.
5. Námsfólk hefur gott af því fara út fyrir boxið og kynna alls konar starfsumhverfi. Það er dýrmæt reynsla sem fylgir því út í lífið.
6. Það bráðvantar gott starfsfólk í aukavinnu og hlutastörf t.d. á veitingahúsum, skemmtistöðum, hótélum og alls kyns þjónustufyrirtækjum sem eru með mismunandi álagstíma.
7. Allir græða, námsfólk fær auka-krónur og atvinnurekandinn fær gott starfsfólk!

Fólkið fyrst – svo allt hitt! ■

FORLAGIÐ

Alltaf opið á www.forlagid.is

MIÐVIKUDAGUR 22. september 2021

KYNNINGARBLAÐ

Karen notar hvatvísina, leyfir litunum að flæða yfir strigann og skapar þannig kraftmikil verk.

Hvatvís og litaglöð málverk í Núllinu

johannamaria@frettabladid.is

Karen Björg Jóhannsdóttir sýnir málverk á einkasýningunni Lita-glæður í Núllinu gallerí að Bankastræti 0, 101 Reykjavík. Að hennar sögn eru mörg verkin á sýningunni mjög persónuleg. „Þau eru huglæg tilfinningaferð tálkuð í miklu litmáli með góðu dassi af figúratífu,“ segir hún.

Karen hefur alla tíð heillast af málverkinu og því ferðalagi sem sköpun þess býður upp á. „Ég mála fólk, dýr, náttúru, abstrakt, allt sem mér dettur í hug að mála. Ég leyfi litunum svolítið að stjórna því hvernig ferðalaginu er háttað. Niðurstaðan er aldrei ákveðin í upphafi og því er það vegferðin út af fyrir sig, að vega og meta allt fram á endastöðina.“

Hvatvísi í lífi og list

„Ég virðist vera jafn hvatvís í málverkinu og í lífinu. Ef mér dettur í hug að gera eitthvað þá geri ég það. Þar af leiðandi á ég ögn erfitt með að staðsetja mig varðandi stíl, þó svo ég hallist alla jafna að figúratífu tálkun.“

Sýningin verður opnuð á morgun, fimmtudaginn 23. september, og stendur yfir fram á sunnudag 26. september. Á fimmtudegi er opið frá 17-19 og á föstudegi til sunnudags er opið frá 16-18. ■

POWERFUL NUTRITION
FROM PLANTSALOE VERA
HREINN SAFI30
DAGA
SKAMMTUR

Júlíus Óskar Ólafsson, framkvæmdastjóri SPORT 24 á Íslandi, segir ekki mega sofna á verðinum þegar kemur að sanngjörnu vöruverði.

FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Sportlegt ævintýri fyrir alla í fjölskyldunni og budduna líka

SPORT 24 er stærsta íþróttaverslun Danmerkur, með 186 verslanir í Danaveldi, og nú einnig á Íslandi. Þar fást helstu og heitustu íþrótt- og útivistarmerki heims á alla fjölskylduna, og á verði sem gleður budduna. Hjá SPORT 24 fást nú einnig vetrarflíkur og -skór í úrvali. **2**

„Það er ævintýrlega gaman fyrir fjölskylduna, og líka budduna, að koma í SPORT 24 og finna á sig vetrarfatnað nú þegar haustar og kólnar. Við erum í óðaönn að fylla búðirnar okkar af æðislegum kuldafatnaði; úlpum, húfum, vettlingum, regnfatnaði, snjóbuxum og meira að segja kuldagöllum frá aðeins krónum 6.990, sem er sjaldséð kuldagallaverð á Íslandi, en alveg einstakur vetrarfatnaður sem heldur börnunum hlýjum og þurrum í komandi vetrar-tíð,“ segir Júlíus Óskar Ólafsson, framkvæmdastjóri rekstraraðila SPORT 24 sem rekur fjórar æðis-legar sportvöruverslanir á Íslandi.

„Okkar aðalsmerki er fjöl-skyldan og fólk á öllu aldursbili og við leggjum alúð í þjónustuna. Við vitum að það er ekki alltaf hlaupið að því að fara með börn í verslunarferðir, en eitt af því sem viðskiptavinir okkar hafa verið ánægðir með, fyrir utan gott aðgengi, frábært vöruúrval og afbragðsverð, er að það er ekkert annað í umhverfinu sem truflar og því er lítið mál að taka káta krakka með í búðina,“ upplýsir Júlíus.

Fyrsta flokks íþróttavörur

Fyrsta SPORT 24-verslunin á Íslandi var opnuð í árslok 2018 og tóku landsmenn henni strax fagnandi.

„Þá hafði Intersport lokað sinni verslun á Íslandi og nýtt tækifæri myndast á sportvörumarkaðnum. Í kjölfarið fór stærsta íþróttaverslun Danmerkur, SPORT 24, að líta hýru auga til Íslands og úr varð að Íslendingar fá þess nú notið að kaupa fyrsta flokks íþróttavörur á sérlega hagstæðu verði í gegnum SPORT 24 ytra,“ greinir Júlíus frá.

Verslanir SPORT 24 í Danmörku eru 186 talsins.

„Markmið SPORT 24 er vandaður íþrótt- og útivistarfatnaður frá öllum helstu íþróttavöruframleiðendum heims og á hagstæðu verði fyrir alla aldurshópa. Við leggjum mikla áherslu á að viðskiptavinir geti komið til okkar og klárað innkaupin fyrir sjálfa sig, og jafnvel alla fjölskylduna, í einni og sömu innkaupaferðinni,“ segir Júlíus.

Outlet með glænýjar sérlinur

SPORT 24 starfrækir fjórar stórar og glæsilegar verslanir á Íslandi. Sú nýjasta er SPORT 24 Outlet á Smáratorgi.

„Í Outlet-inu fást eldri vörulínur á lækkuðu verði en líka spánýjar fatalínur sem keyptar eru sérstaklega inn í Outlet-ið því Puma og fleiri heimspekt vörumerki framleiða sérstakar Outlet-línur sem er eingöngu teft fram í Outlet-verslunum. Því er sannkallað sport að fara í SPORT 24 Outlet til að skoða sig um og kaupa varning sem fæst hvergi nema þar, um leið og hægt er að gera innkaup á afar hagstæðu verði; íþróttaföt, skó, útivistarfatnað og fleira, og alltaf góðir afslættir og dilar í gangi þar,“ upplýsir Júlíus.

Leiðarljós er gæði og gott verð

Samstarf við stærstu íþróttaverslun Danaveldis geri SPORT 24 á Íslandi kleift að einfalda rekstur sinn og spara með því tíma og peninga.

„Það er mikil hagræðing að vinna með SPORT 24 í Danmörku þegar kemur að pöntunum á vörum. Við notum eitt tölvukerfi fyrir pantanir frá öllum birgjum og tími sem fer í að panta er ótrúlega lítill miðað við fjölda vörunúmera sem við pöntum. Með þessu fáum við mikla yfirsýn yfir vörustjórnun og vöruflæði til okkar,“ útskýrir Júlíus.

Hann segir rekstraraðila SPORT 24 hér á landi lítið spá í

Verslun SPORT 24 í Miðhrauni 2 í Garðabæ er hvorki meira né minna en 1.000 fermetrar af íþrótt- og útivistarvörum fyrir alla fjölskylduna. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Það er gaman að koma með smáfólkið í SPORT 24 og klæða það upp frá A-Ö.

Hvort sem þig vantar íþróttafatnað, skó, tæki eða tól, þá fæst það í SPORT 24.

vöruverð samkeppnisaðilanna hér á landi.

„Við förum bara eftir álagningarkúrfu SPORT 24. Okkar leiðarljós er gott verð og gæði, og þegar stór vöumerki koma með herferðir nýrra vörulína gera þau samning við okkar birgja úti um að kaupa þær í allar búðir sínar. Þannig njótum við þess hér á Íslandi að fá vörurnar á betra verði og leggjum enga auka álagningu á þær hér. Það dugar nefnilega ekki að vera værukær gagnvart vöruverði á Íslandi, þótt markaðurinn sé lítill í samanburði við utan landsteinanna þar sem samkeppnin er harðari.“

Gott orðspor spyrst hratt út

Þótt heimsins frægustu íþrótt- og útivistarvöumerki bjóðist í úrvali og á góðu verði í SPORT 24 er þar einnig að finna þeirra eigin dönsku heimamerki.

„Heimamerki okkar standa fyrir gæði og gott verð. Þau eru að sönnu sambærileg við þekktustu vöumerki heims og sífellt að aukast í sölu hjá okkur; það sjáum við á sölukúrfum sem hækka frá mánuði til mánaðar. Það gerir orðsporið; það spyrst út hvað þetta eru frábærar vörur,“ greinir Júlíus frá.

Heimamerki SPORT 24 eru meðal annars Athlecia, Endurance, Whistler, Virtus, Weather Report, Zigzag, CMP og fleiri; allt einstök, flott og sterk merki.

„Danir eru kröfuharðir og láta ekki bjóða sér neitt drasl. Þeir senda eingöngu frá sér vandadar flikur sem standast íslenska veðráttu eins og hún verður verst. Við erum líka með kuldaskó, stígvél í úrvali og virkilega fallegar útivistarflikur fyrir allar árstíðir. Við munum heldur aldrei slaka á kröfum sem viðskiptavinir

Úrvalið er endalaust í SPORT 24 sem selur skó frá heimspekttum merkjum.

Í SPORT 24 er vítt til veggja og nóg pláss til að skoða, mæta og kaupa.

setja okkur og gaman að sjá hvað gæðin eru sífellt að aukast,“ segir Júlíus.

Sporttiska ræður nú ríkjum

Það er gaman að skoða sig um í verslunum SPORT 24, þar sem hægt er að stóla á gæði, gott verð og fatnað sem hæfir öllum í fjölskyldunni.

„Við reynum að bjóða vörur á breiðu verðbili, frá því ódýrasta yfir í dýrari vöru. Við erum að sjálfsögðu með allt það nýjasta frá Nike, Adidas, Puma og vinsælustu merkjum heims og vörulínurnar eru breiðar. Þá erum við með allan pakkann fyrir fótbolta, handbolta, körfubolta og fleira sport. Líka það nýjasta frá vinsælustu liðunum í enska boltanum, svo sem búninga, treyjur og fleira frá Manchester United, Liverpool og fleirum, og að sjálfsögðu bjóðum við upp á merkingar á fatnaði, til

dæmis fyrir íþróttafélög,“ upplýsir Júlíus, sem veit upp á hár hvað viðskiptavinir vilja.

„Í dag er sporttiska ríkjandi í heiminum, ekki síst hjá börnum og unglingum, en líka í öllum aldurshópum. Fólk vill klæðast þægilegum efnum og klæðilegum sniðum, og gæðin eru alltaf að aukast í efnum sportvöruframleiðenda. Snið eru aðlöguð því sem gerist á tiskupöllum heimsins og tiskan endurspeglast í sportfatnaði sem nú er hæstmóðins. Það finnum við vel í SPORT 24 þar sem unga fólkíð kemur til að kaupa margt af því heitasta í dag.“ ■

SPORT 24 er í Miðhrauni 2 í Garðabæ, Hafnarstræti 101 á Akureyri, á Hafnargötu 29 í Reykjanesbæ og SPORT 24 Outlet er á Smáratorgi 1 í Kópavogi. Sími 553 0700. Sjá meira um SPORT 24 á Facebook.

lavera
NATURKOSMETIK

Þreföld virkni

Firming línan frá Lavera er með þrefalda virkni af Hyaluronic sýrum sem binda mikinn raka í húðinni ásamt því að stinna hana. Húðin mýkist og fær fallegan ljóma. Firming línan stuðlar að heilbrigðri húð og minnkar myndun fínna lína. Vegan vottuð.

100 % certified natural
personal care

Lavera Íslandi

Kollagen er frábært yngingarefni

Svava Jónsdóttir, skíða-kennari, snyrtifræðingur og sjúkraliði á Ólafsfirði, þakkar kollageni frá Protis fyrir að vera nær laus við exem í andliti auk þess sem hár hennar og neglur vaxa nú sem aldrei fyrr.

„Ég hef aldrei tekið vítamín í gegnum tíðina né haft mikla trú á þeim, en ég hef tröllatru á kollageni. Með aldrinum hægist á framleiðslu þess í líkamanum og þá er gott að geta innbyrt það á þennan hátt,“ segir Svava Jónsdóttir, snyrtifræðingur, sjúkraliði og skíðakennari á Ólafsfirði.

Svava hefur síðustu þrjá mánuði tekið inn Protis® Kollagen.

„Mig langaði að gera eitthvað gott fyrir húðina því ég er úti við skíðakennslu mestan part vetrarins og kuldinn bæði þurrkar húðina og veldur óþægindum. Ég hef lengi átt í baráttu við exem í kringum munn og nef á veturna, bæði eftir hlaup og skíðamennsku, en það hefur alltaf lagast í sólinni þegar ég hef farið árvisst utan til Tenerife. Vegna heimsfaraldursins fór ég ekkert út í fyrra og fann þá mun til hins verra á húðinni, en eftir að ég fór að taka inn kollagen frá Protis hefur exemið minnkað til muna, jafnvel þótt ég hafi verið úti með skíðakennsluna í vetur. Þetta þakka ég kollageninu því ég hef ekki gert neinar aðrar breytingar og nota alltaf sama andlit-skremið sem ég flyt inn á stofuna mína,“ segir Svava.

Hún finnur líka stóran mun á hári sínu og nöglum, þótt skammt sé liðið síðan hún fór að taka inn Protis® Kollagen.

„Hárvöxtur breytist með aldr-

Svava Jónsdóttir er 41 árs Ólafsfirðingur. Hún hefur nú tekið inn Protis® Kollagen allt þetta ár og finnur mikinn og góðan mun á hári sínu, húð og nöglum.

FRÉTTABLAÐIÐ/
AÐUNN

inum og eftir áfall í fyrrasumar sá orðið á hárinu mínu. Kollagenið hefur hleypt auknum vexti í það á ný og hárlós hefur minnkað. Ég er með hrokkið og svolítið villt hár og sé nú mikla endurnýjun í hárinu og ný hár koma fram og krullast,“ segir Svava.

Skíðabakterían í farteskinu

Svava er Ólafsfirðingur í húð og hár. Hún er eigandi Snyrtistofunnar Svövu, sem er eina snyrtistofan á Ólafsfirði, og auk þess sjúkraliði hjá Heilbrigðisstofnun Norðurlands á Ólafsfirði.

„Það er mikilvægt að styrkja og næra húð og hár yfir vetrartímann. Fólk sem er að eldast og stundar íþróttir og útivist leitar í næringarefni og vítamín til að flýta fyrir endurnýjun fruma og þá er kollagen frábært yngingarefni,“ upplýsir Svava.

Hún er margfaldur Íslandsmeistari á skíðum og hefur undanfarna fjóra vetur boðið upp á vinsæl skíðagöngunámskeið í samstarfi við tvö stór hótél á Ólafsfirði.

„Það hefur alltaf verið mikil skíðamenning á Ólafsfirði og nú er geysimikill uppgangur í gönguskiðum. Upphaflega voru námskeiðin um helgar en nú er fólki farið að bóka sig í miðri viku líka og æðislegt að fólki sækji, læri og stundi skíðamennsku hjá okkur. Ólafsfirðingar eiga einstaklega flotta gönguskiðabraut og aðstæður til skíðaiðkunar eru um allan bæ þegar veður leyfir, í bænum sjálfum, upp með firðinum og í dölunum,“ segir Svava.

Hún segir alla geta lært á gönguskiði. „Fólki á öllum aldri og í misjöfnu formi getur iðkað gönguskiði. Ég fæ meira að segja til mín fólki eftir stórar hrygg-, mjaðma- og hnéaðgerðir. Allir fara glaðir heim og það kemur flestum á óvart hvað hægt er að hreyfa sig mjúkt og á heilbrigðan hátt án þess að þjósnastrá líkamanum. Þeir fara heim með skíðabakteríuna í farteskinu og sama fólki kemur á námskeið til mín aftur og aftur. Ég mæli svo hiklaust með Protis® Kollageni því það hefur góð áhrif á allan líkamann, liði, vöðva og endurheimt.“

Um Protis® Kollagen

Kollagen er náttúrulegt prótín og

eitt helsta byggingarefni líkamans. Gott að vita um Protis® Kollagen:

- Ekkert gelatín eða sykurl
- Meira magn virkra efna en hjá flestum samkeppnisaðilum
- Engin aukaefni
- Sýnilegur árangur á 30 dögum
- Íslenskt hugvit og framleiðsla

Protis® Kollagen er framleitt úr íslensku fiskroði hjá líftækni fyrir-tækinu PROTIS. Varan er einstök blanda af bestu innihaldsefnum sem öll styðja við styrkingu á húð, hári og nöglum. Kollagen úr fiski er áhrifaríkara en kollagen úr landdýrum þar sem upptaka úr meltingarvegi er betri.

Helstu innihaldsefni:

- SeaCol® er blanda af vatnsrofnu kollageni úr íslensku fiskroði og vatnsrofnu þorskrótini úr íslenskum þorski. SeaCol® tekur þátt í að styrkja vefi líkamans og viðhalda teygjanleika.
- C-vítamín tekur þátt í myndun kollagens í líkamanum.
- Hyaluronic-sýra er eitt mest rakagefandi efni náttúrunnar og viðheldur meðal annars raka húðarinnar.
- Kóensím Q10 er að finna í nær öllum frumum líkamans. Það er mikilvægt fyrir endurnýjun fruma eins og húðfruma.
- B2- og B3-vítamín, sink, kopar og bíótín fyrir hárvöxt, endurnýjun húðar og vöxt nagla. ■

Protis® Kollagen fæst í næsta apóteki, heilsuvöruverslun og stórvöruverslun.

Ræða geðheilsu út frá eigin reynslu

Vinirnir Sigursteinn Mátsson og Friðrik Agni Árnason hafa sett í loftið nýjan hlaðvarpsþátt sem þeir kalla Geðslagið. Þar spjalla þeir um geðheilsu og andleg málefni út frá ólíkum sjónarhornum. Fyrsti þátturinn fór í loftið á mánudaginn.

sandragudrun@frettabladid.is

Friðrik Agni segir að þeir Sigursteinn hafi lengi vitað hvor af öðrum og ákveðið að hefja samstarf fyrr á árinu.

„Sigursteinn hefur lengi verið viðriðinn geðheilbrigðismál. Hann var formaður Geðhjálpár í mörg ár og hefur talað opinskátt um sína reynslu. Við erum góðir vinir og ákváðum að setja þetta hlaðvarp af stað. Við fundum samleið í að geta talað um þessi mál, við viljum tala um þau og finnst það mikilvægt,“ segir Friðrik Agni.

„Við erum af ólíkri kynslóð en náum samt vel saman. Við erum báðir samkynhneigðir, ekki að það sé eitthvað sérstaklega til umræðu í þáttunum en það speglar samt að einhverju leyti hvernig við upplifum hluti. Við erum að taka fyrir ákveðin þemu sem tengjast geðheilsu í hverjum þætti. Við nálgumst þau með því að tala um eigin reynslu og líka út frá rannsóknum og bókum. Við reynum að tengja það saman svo fólki nái að tengja efnið við okkur

Við vildum búa til uppbyggjandi umræðuvettvang þar sem fólki getur rætt þáttinn og sína reynslu af því sem við erum að tala um.

Friðrik Agni Árnason

en fá líka að heyra um efnið á almennum nótum.“

Viðbrögðin falleg og góð

Í fyrsta þættinum sem fór í loftið á mánudaginn ræddu þeir um áföll. Þar talaði Friðrik Agni í fyrsta sinn opinberlega um áföll sem hann varð fyrir í barnæsku. Hann segir viðbrögðin sem hann hefur fengið frá fólki við þættinum hafa verið mjög falleg og góð.

„Þátturinn snerist mikið um mig og mín áföll. Hann kom svolítið inn á það sem hefur verið mikið í brennidepli í samfélaginu núna, sem er kynferðisofbeldi og umræðan um þolendur og

gerendur. Hvernig við glímum við áföll og eftirmál þeirra og hvernig við getum unnið okkur úr þeim á heilbrigðan hátt án þess að skrímslavæða fólki. Ég held að þessi umræða undanfarin fjögur ár, eftir #MeToo, sé komin til að vera. Við erum að vinna í þessu þema og við þurfum að halda því áfram,“ segir Friðrik Agni.

„Við ætlum alltaf að fara með þættina í loftið á mánudagsmorgnum og tækla mismunandi þemu. Þælingin er að reyna að halda þáttunum undir klukkutíma og koma okkur beint að efniinu. Við gerum Instagram-síðu fyrir þáttinn sem heitir Geðslagið og líka Facebook-hóp þar sem hægt er að ræða efni þáttarins.

Við vildum búa til uppbyggjandi umræðuvettvang þar sem fólki getur rætt þáttinn og sína reynslu af því sem við erum að tala um.“

Friðrik Agni segir að þessi hlaðvarpsþáttur sé einn angi af stærra samstarfi á milli hans og Sigursteins svo það má búast við að heyra meira frá þeim félögum á næstunni. ■

Þeir Sigursteinn og Friðrik Agni munu taka fyrir mismunandi þemu í hverjum þætti.

MYND/EINAR M. MAGNÚSSON

Smáauglýsingar

550 5055

Afgreiðsla smáauglýsinga og simi
er opinn alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Bílar & Farartæki

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?
Kaupi bíla 25-250þús
Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og við höfum samband

Þjónusta

Pípulagnir

PÍPULAGNINGARÞJÓNUSTA
Viðgerðir, viðhald og nýlagnir.
Uppýsingar í síma 868-2055

PÍPULAGNIR
Faglærðir píparar geta bætt við sig verkefnum í bæði viðhaldi og nýlögnum. Vönduð vinnubrögð. Uppl. í s. 699-6069 eða 663 5315

Málarar

Getum bætt við okkur verkefnum innanhúss. Vönduð vinnubrögð og góð umgengni. Tilboð eða tímavinna. Lítið Mál ehf. Sigurður 896-5758.

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., pianófl. o.fl. Extra stór bíll. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsaviðhald

» Smíðavinna
» Múrvinna
» Málningarvinna

Þjónustum einstaklinga, fyrirtæki og hústélög

 519 7780
prostone@prostone.is

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.
Töfluskípti, myndsímar. Hagstæð verð. Straumblik ehf. Löggiltur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Trésmíði

Húsasmiðameistari getur bætt við sig verkefnum. Tilboð eða tímavinna. Uppl í síma: 896 1305

Húsnæði

Geymsluhúsnæði

GEYMSLUR.IS
SÍMI 555-3464
Suma hluti er betra að geyma. Geymslur fyrir dánarbúið, allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

WWW.GEYMSLAEITT.IS
Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m². S: 564-6500

Keypt & Selt

Til sölu

Gítarinn ehf.
Stórhöfði 27
Sími 552 2125
www.gitarinn.is

Kassagítarar á tilboði

Gítarar og hljómborð í miklu úrvali
Verð við allra hæfi

FRÉTTIR, FÓLK & MENNING
á Hringbraut

GEFÐU HÆNU
gjofsemgefur.is
907 2003

GEFÐU VATN
gjofsemgefur.is
907 2003

Styrkir

Styrkir til staðbundinna fjölmiðla utan höfuðborgarsvæðisins

Mennta- og menningarmálaráðuneyti auglýsir eftir umsóknum um styrki til staðbundinna fjölmiðla utan höfuðborgarsvæðisins.

Til úthlutunar árið 2021 eru 10 m.kr.: 5 m.kr. frá mennta- og menningarmálaráðuneyti og 5 m.kr. frá samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti v. aðgerðar C.08 í byggðaaætlun, Efling fjölmiðlunar í héraði. Höfuðborgarsvæðið nær yfir sveitarfélögin Reykjavíkurborg, Kópavogsbæ, Hafnarfjarðarkaupstað, Garðabæ, Seltjarnarnesbæ og Mosfellsbæ.

Umsækjendum er bent á að kynna sér ákvæði reglna nr. 1050/2021 um styrki til staðbundinna fjölmiðla.

Umsóknareyðublað og nánari upplýsingar eru á vef mennta- og menningarmálaráðuneytis.

Umsóknarfrestur er til miðnættis föstudaginn 15. október 2021.

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og menningarmálaráðuneytið

Tilkynningar

 VERSLUNARTÆKNI
www.verslun.is
 geiri
www.geirihf.is

www.verslun.is

NÝTTU ÞÉR AFSLÁTTINN OG GERÐU GÓÐ KAUP Á NETINU

AFSLÁTTUR
Í NETVERSLUN
20%

 VERSLUNARTÆKNI
www.verslun.is
 geiri
www.geirihf.is
STÓRELDHÚS
FOODSERVICE DESIGN AND SHOPPINGS
Straumur
...hillukerfi
Sýningarsalur - Draghálsi 4 - 110 Reykjavík - Sími: 535 1300 - verslun@verslun.is Netverslun á www.verslun.is
Takik 5754#

 Sveitarfélagið ÁRBORG

Auglýsing um skipulagsmál í Sveitarfélaginu Árborg

Samkvæmt 41. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 er hér auglýst tillaga eftirtarandi deiliskipulagsáætlunar.

Bæjarstjórn Árborgar samþykkti á fundi sínum þann 15. september 2021 að auglýsa tillögu að deiliskipulagsbreytingu fyrir Jórvík.
Markmið breytingarinnar er að bæta nýtingu byggingarlands og innviða en minnka vægi bílastæða og umferðar á svæðinu. Tillagan gerir ráð fyrir nýtingarhlutfalli einstakra fjölbýlishúsa verði hækkað og heimilaður verði aukinn fjöldi íbúða á svæðinu. Fjöldi íbúða á svæðinu mun fjölga úr 144 í 228.

Ofangreind deiliskipulagsbreyting liggur frammi til kynningar á skrifstofu skipulagsfulltrúa að Austurvegi 67, Selfossi. Að auki er hægt að nálgast tillöguna á heimasíðu Sveitarfélagsins Árborgar á vefslóðinni www.arborg.is

Tillagan er auglýst með athugasemdafresti frá 22.09.2021 til og með 03.11.2021. Hverjum þeim sem telur sig eiga hagsmuna að gæta er gefinn kostur á að gera athugasemdir við tillöguna, og er frestur til að skila inn athugasemdum til **03.11.2021**.

Athugasemdum og ábendingum skal skila skriflega á skrifstofu skipulagsfulltrúa að Austurvegi 67, 800 Selfossi, eða netfangið skipulag@arborg.is

Virðingarfyllst,

Anton Kári Halldórsson
skipulagsfulltrúi

Frelsi til að velja

Sigurður Garðarsson

framkvæmdastjóri
Sjómannadagsráðs
höfuðborgar-
svæðisins

María Fjóra Harðardóttir

forstjóri
Hrafnistu-
heimilanna

Það er mikið fagnaðarefni að heilbrigðismálin skuli fá það vægi sem raun ber vitni í aðdraganda kosninga. Og það er líka fagnaðarefni að á því sviði skuli málefni öldrunarþjónustu fá sinn verðuga sess. Og ekki síst ber að fagna því að engum virðist lengur dyljast að blása þarf til stórsóknar á öllum vígstöðvum til þess að mæta þeim miklu áskorunum sem biða okkar vegna lengri lífaldurs og um leið lengra ævikvölds. Það er bæði brýnt og ógrandi verkefni og þar mun vonandi sannast sem svo oft áður að margar hendur vinna létt verk.

Hjúkrunarheimilin og önnur öldrunarþjónusta sem Sjómannadagsráð og Hrafnistuheimilin reka vilja í þessum efnunum leggja öflugt lóð á vogarskálarnar. Tilgangur allrar okkar starfsemi snerist strax í árdögum hennar um velferð og öryggisnet sjómanna og síðar almennings þegar hallaði að kveldi í lífi þeirra. Þar erum við enn í dag með rekstur hjúkrunarheimila okkar auk annarra búsetuúrræða og fjölbreyttar þjónustu.

Nýafstaðið heilbrigðisþing dró upp skýra mynd af nýjum tímum, nýrri tækni, nýjum möguleikum og nýjum viðfangsefnum í þjónustu við aldraða. Sannindin voru e.t.v. ekki ný en þeim var safnað saman af vandvirkni og urðu um leið að enn einu þjóðarverkefninu sem enga bið þolir að ráðist verði í. Í því verki viljum við sem fyrr leggja allt sem við getum af mörkum.

Verðmætasta framlag okkar er vitaskuld sú reynsla og þekking sem safnast hefur upp í þá tæpu öld sem við höfum starfað. Þá erum við ekki að meina uppbyggingu og rekstur fasteigna, sem við þó sannarlega þekkjum, né heldur faglega þekkingu á þjónustu við aldraða og veika sem við höfum líka. Við eigum nefnilega í þriðja lagi falinn fjársjóð sem brennur í skinninu af löngun til þess að gera enn meira og enn betur: Starfsfólkið okkar. Það er reidubúið til að takast á við fleiri viðfangsefni.

Enda þótt það kunni að þykja skrítið í hraða og lífsgæðakapphlaupi nútímasamfélagsins þá er nefnilega sem betur fer til fólk sem á sér köllun í lífinu og fylgir henni. Ein slík er t.d. að vinna með börnum. Önnur að styðja við, hjúkra og líkna öldruðum á ævikvöldi þeirra. Þessu fólki fáum við seint fullþakkað – en

vonandi fullborgað einn góðan veðurdag vegna þess að þetta eru störf sem í sjálfum sér beinlínis krefjast þess að vera metin að verðleikum. Engum getur dulist að við eigum þessu fólki skuld að gjalda.

Hjúkrunarheimili Hrafnistu eru með um 1.700 starfsmenn sem gefa sig af lífi og sál í verkefni sín á hverjum degi. Þeir hinir sömu hafa hlaupið hraðar síðustu ár til þess að halda uppi öryggi í þjónustu og þeir hafa líka komið út úr endalausum erfiðleikum og mótvindi Covid-faraldursins sem glæstir sigurvegarar. Við erum óendanlega stolt af þessu fólki og vitum bæði af þakklæti og aðdáun heimilismanna okkar og aðstandenda þeirra.

Einn af mörgum hornsteinum velferðarsamfélags okkar er frelsið til þess að leita sér menntunar og velja sér ævistarf við hæfi. Nákvæmlega hið sama á að gilda um ævikvöldið okkar. Enginn ágreiningur er um að fjölga þurfi heilsu- og búsetutengdum úrræðum fyrir aldraða og að kappkosta þurfi með öllum tiltækum ráðum að varðveita andlega heilsu þeirra og líkamlega ásamt því að tryggja þeim efnahagslegt heilbrigði. Þetta þrennt eru grunnþarfirnar – ofan á þær getum við svo töfrað fram fjölbreyttar lausnir nánast eins og á hláðborði.

Og þá erum við komin að kjarna málsins. Hrafnista og Naustavör, dótturfélög Sjómannadagsráðs, vilja með öllum tiltækum ráðum koma að og styðja við aukna fjölbreytni í heilsu- og búsetuvalkostum aldraðra á ævikvöldi sínu. Við höfum í þeim efnunum rutt ýmsum nýjungum braut í meira en fjóra áratugi og fjölgað búsetuúrræðum eldra fólks. Við viljum einfaldlega að hver og einn hafi frelsi til að velja það sem best hentar honum. Þann rétt má ekki taka af nokkrum manni og síst af öllu þeim sem komnir eru á efri ár.

Auðvitað verða hjúkrunarheimilin, í sinni stöðugu þróun, áfram til staðar og standa öldruðum opin sem örugg höfn. Það er ekki sjálfgefið að aldraðir eigi sér þann eina draum heitastan að dveljast sem lengst í eigin húsnaði og því þurfa að vera til aðrir valmöguleikar. Margir nýta sér nú þegar fjölbreyttari húsnaðiskosti á borð við þá sem Sjómannadagsráð býður, s.s. eignar- eða leiguibúðir í nágrenni þjónustukjarna hjúkrunarheimilanna, sérstakar stúdíóbúðir, rúmgóð rými innan hjúkrunarheimilanna o.s.frv.

Á sama hátt þarf að virða og verja frelsi hvers og eins til þess að ákveða hversu mjög hann vill sinna færnipjálfun sinni, hreyfigetu o.s.frv. og sömuleiðis hvort félagslegir þættir á borð við að umgangast jafnaldra sína og jafningja, taka með þeim í spil og njóta samveru og samskipta við fólk í svipuðum aðstæðum skipti máli. Þar eigum við að hvetja alla til dáða en virða um leið ákvörðunarrétt þeirra gagnvart sínu eigin lífsmynstri. Sumir vilja e.t.v. aðallega fá að hvíla sig. Og stundum getur það líka verið bara fint. ■

Váhrifaskvaldrar, samfélagsbítar og égarar

Lára Jón Guðmundsson
höfundur er
áhrifalaus

Til litils er að hneykslast á því sem spriklar í flæðarmáli samtímans og oftast átakaminnst að leyfa því að þorna á fjöru og skolest burt á næsta flóði. Sumt er þó lifseigara en annað og nær að skríða á þurrt í skjóli nætur, bora sig inn í þjóðarlíkamann og valda kláða. Þeim staðföstu tekst lengi vel að láta sem þeir finni ekki fyrir þessum samfélagsbitum en á endanum verðum við flest viðþolslaus og klórum okkur.

Allir hafa eitthvað til brunns að bera og þjóðin á marga einstaklinga sem vegna mannkosta sinna, hæfileika og þrautseigju í leik og starfi hafa verið fyrirmyndir okkar hinna. Þetta eru gjarnan íþróttahetjur, frumkvöðlar í vísindum og listum, hugvitsfólk og einstaklingar sem berjast fyrir bættum heimi öllum til heilla. Þetta fólk, auk þeirra sem standa okkur næst, ömmur og afar, foreldrar, systkini og vinir, á það sameiginlegt að vera raunverulegir áhrifavaldar þrátt fyrir að vera næstum ósýnilegt á samfélagsmiðlum.

Í samfélagsmorinu sem marga klæjar undan hefur ákveðinn hópur aukið hlut sinn síðustu ár. Þetta eru einstaklingar sem hefur tekist að fá aðra til að skrá sig á samfélagsmiðla-reikning sinn og nýta síðan fylgjendahópinn sjálfum sér til athygli og tekna. Verðmatið er einfalt. Því fleiri fylgjendur, því meiri „áhrif“. Viðkomandi segist vera „áhrifavaldur“ og þess vegna borgi sig fyrir seljendur að gefa honum vörur og

þjónustu því þeir fái það margfalt til baka þegar fylgjendurnir hafa orðið fyrir tilætluðum „áhrifum“.

Einhverjir gætu hneykslast á þessum ósvifnu égurum ef þeir væru ekki flestir svona hlægilega aumkunarverðir því ólíkt hinum raunverulegu áhrifavöldum virðist þessi hópur eiga það helst sameiginlegt að birta myndir af sér í allt of litlum fötum fyrir framan veggspjöld af útlenskum og sólríkum lúxusstöðum, með fruss í glasi, stút á þykkum vörum og í fimleikastellingum til að sýna hversu vel þeir eru skeindir.

Í besta falli hafa þessir samfélagsmiðlungar húmor fyrir sjálfum sér og við getum þá hlegið með en af því að flestir fylgjendur samfélagségaranna eru börn og unglingar er kannski kominn tími til að uppfæra heitið á slíkum einstaklingi í váhrifaskvaldur. Orðið skýrir sig sjálft. Það er samsett nafnorð, gæti beygst eins og mjaldur og mætti einnig nota sem sögn, að váhrifaskvaldra. Vá merkir hætta eða tjón og nýyrðið váhrif gæti þá útlagst sem hættuleg áhrif. Skvaldur er hins vegar gott og gamalt orð yfir þvaður eða mas sem enginn ætti að taka mark á, síst af öllu seljendur vöru og þjónustu.

Váhrifaskvaldur er einstaklingur sem þvaðrar og masar á samfélagsmiðli sínum fáum til góðs og jafnvel einhverjum til tjóns á meðan sannur áhrifavaldur er fyrirmynd í krafti verðleika sinna.

Amen. ■

Iðnnámið er sprungið

Júlíus Viggó Ólafsson
forseti Sambands
íslenskra
framhaldsskóla-
nema

Síðustu misseri hafa verið mikill rússibani fyrir framhaldsskólanema og hafa áhrif og áskoranir Covid-19 faraldursins tekið á. Samvinna ríkisins með stjórnendum framhaldsskólanna og hagsmunasamtökum eins og Sambandi íslenskra framhaldsskólanema hefur þó skilað sér í nokkuð vel heppnuðu skólaári miðað við aðstæður, og nýjustu fréttir um afléttingar benda til þess að hlutirnir geti snúið aftur í fyrra horf.

En á meðan menntakerfið tókst á við faraldurinn áttu sér stað aðrar breytingar, sem ekki var jafn mikil umræða um, en munu hafa töluverð áhrif á framtíð menntakerfisins.

Síðustu ár hefur ríkið, atvinnulíf, sveitarfélög og hagsmunasamtök staðið fyrir því að styrkja ímynd og aðsókn í iðn- og verknám, og jafna stöðu þess við bóknám. Ráðist hefur verið í breytingar til þess að gera iðn- og verknám aðgengilegra og skilvirkara, og auka framtíðarmöguleika iðn- og verkmenntaðra. Á síðasta ári gerðu mennta- og menningarmálaráðuneytið, Samtök iðnaðarins og Samband íslenskra sveitarfélaga sáttmála um eflingu starfs- og iðnmenntunar, þá sérstaklega með kynningum á náminu fyrir nemendum á grunnskólastigi.

Auk þess var frumvarp Lilju Daggar Alfredsdóttur samþykkt fyrr á árinu, sem gerir iðn- og verkmenntuðum kleift að fara beint í háskóla án þess að þurfa að klára bóklegt stúdentspróf, og nú í lok sumars var sett ný reglugerð um vinnustaðanám og rafræn ferilbók tekin í notkun, sem mun stórbæta vinnustaðanám iðn- og verknama.

Við erum strax farin að uppskera, en aðsókn í iðnnám hefur stóraukist. Til að mynda þá þurfti Tækniskólinn að vísa um 700 umsækjendum frá í sumar. Meirihluti þessara umsækjenda voru iðn- og verk-

Sú ríkisstjórn sem tekur við verður að halda áfram, fjárfesta í innviðum framhaldsskólanna, búa til skóla-plássin og sjá til þess að iðn- og verknemar hafi aðgang að sömu tækifærum og bók-nemar.

nemar, og flestum þeirra var ekki hægt að koma fyrir annars staðar í því námi sem þeir kusu sér. Innviðir okkar í iðn- og verknámi eru sprungnir. Nú þegar gott verk hefur verið unnið við að auka eftirspurn, tryggja nemum starfssamninga og greiða aðgengi að háskólanámi, þá þurfum við að ráðast í að fjárfesta í innviðum okkar í iðn- og verknámi.

Aukin útgjöld ríkissjóðs eru ekki eina leiðin til þess að ná þessu markmiði, heldur má líka skipta kökunni betur í fjárveitingum í framhaldsskólum landsins svo stærra hlutfall fari í iðn- og verknám. Þó svo að hver iðnnemi sé dýrari, fyrir ríkissjóð, en hver bóknemi, þá er efnahagslegi og samfélagslegi kostnaðurinn við að hægja á og hindra menntun iðn- og verknema mun meiri.

Lilja Dögg Alfredsdóttir og núverandi ríkisstjórn hafa unnið gott verk í málefnum iðn- og verknema og eiga þau hrós skilið, en verkið er þó ekki fullunnið. Sú ríkisstjórn sem tekur við verður að halda áfram, fjárfesta í innviðum framhaldsskólanna, búa til skóla-plássin og sjá til þess að iðn- og verknemar hafi aðgang að sömu tækifærum og bók-nemar. ■

Vá merkir hætta eða tjón og nýyrðið váhrif gæti þá útlagst sem hættuleg áhrif.

HITTU OKKUR Á FACEBOOK / REKKJAN

KING
KOIL
LUXURY
CAREER

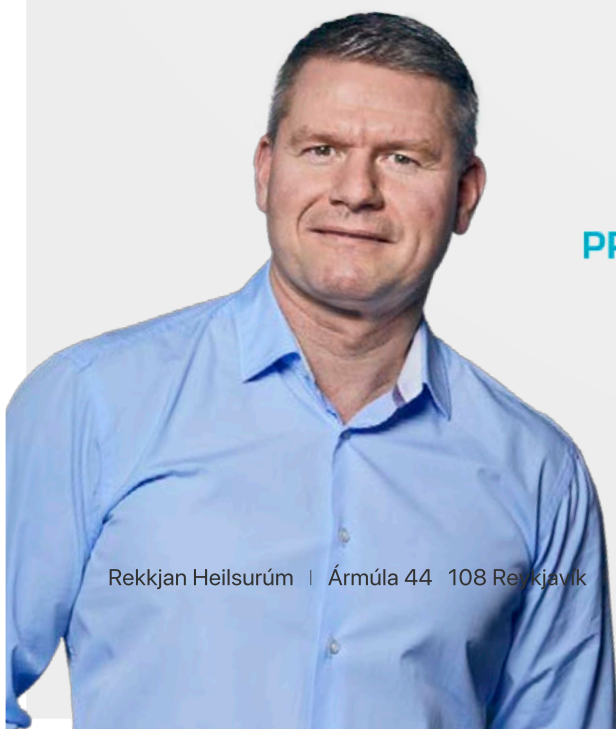
KING KOIL

2021 LÍNAN AF KING KOIL ER KOMIN

KOMDU OG UPPLIFÐU EINSTAKA TILFINNINGU Í AMERÍSKUM HEILSURÚMUM

2021 LÍNAN FRUMSÝND Í REKKJUNNI

„Svefngæðin jukust hjá mér og ég vakna úthvöldari eftir að ég fór að sofa á King Koil.

Ég mæli persónulega og faglega með King Koil.“

Magni Bernhardsson B.Sc. D.C.

Kírópraktor/ Framkvæmdastjóri

Kírópraktorstofa Íslands

Rekkjan Heilsurúm | Ármúla 44 108 Reykjavík | 588-1955 | rekkjan@rekkjan.is | rekkjan.is

rekkjan
HEILSURÚM

Merkisatburðir

- 1206** Guðmundur Arason biskup bannfærir Kolbein Tumason.
- 1930** Ferðafélag Íslands tekur fyrsta sæluhús sitt í notkun. Það er í Hvítárnesi upp undir Langjökli.
- 1957** Árbæjarsafn er opinberlega opnað almenningi með viðhöfn.
- 1964** Söngleikurinn Fiðlarinn á þakinu er frumsýndur á Broadway.
- 1973** Menntaskólinn í Kópavogi er settur í fyrsta skipti.
- 1992** Fyrstu Ólympíuleikum fatlaðra lýkur í Madrid. Íslendingar eru sigursælir í sundi og fær íslenskt sundfólk alls 21 verðlaun á leikunum, þar af 10 gull. Sigrún Huld Hrafnadóttir fær fleiri verðlaun á leikunum en nokkur annar keppandi.
- 1994** Fyrsti þáttur sjónvarpsþáttaraðarinnar Vinir fer í loftið á NBC í Bandaríkjunum.

Doktor Lars Lönnroth starfaði um tíma sem menningarritstjóri Svenska Dagbladet.

MYND/ADSEND

Heiðursdoktor hinna fornu orða

Lars Lönnroth verður gerður heiðursdoktor við Íslensku- og menningardeild Háskóla Íslands á morgun en hann vann lykilstarf við að upphefja íslenska miðaldamenningu til metorða.

arnartomas@frettabladid.is

Sænski fræðimaðurinn doktor Lars Lönnroth verður á morgun gerður að heiðursdoktor við Íslensku- og menningardeild Háskóla Íslands. Lars er frumkvöðull á sviði íslenskra fræða og innleiddi þar ýmsar nýjar hugmyndir frá því hann hóf feril sinn, meðal annars um tengsl íslenskra fornbókmennta við evrópska miðaldamenningu, um flutning kveðskapar og sagna.

„Lars kvað sér hljóðs á sjöunda áratugnum með safn af greinum sem urðu síðar að doktorsritgerð hans,“ segir Torfi H. Tulinius, prófessor og forseti Íslensku- og menningardeildar. „Þar lagði hann áherslu á að íslensk forn-sagnaritun og íslensk miðaldamenning stendur talsvert traustum fótum í

evrópski menningu. Að þetta væri ekki bara einhver eftirsveipur af víkingatímanum heldur eiga Íslendinga- og konungasögurnar jafnmiklar rætur í Evrópu og víkingafortíðinni.“

Lars er prófessor emeritus við Gauthaborgarháskóla en hefur einnig starfað við Álaborgarháskóla og Berkeleyháskóla í Kaliforníu auk þess sem hann starfaði um skeið sem menningarritstjóri Svenska Dagbladet þar sem Torfi segir að hann hafi oft verið með áhuga-verðar nálganir í menningarlífinu.

„Þar benti hann á að fornsögurnar og kvæðin væru eitthvað sem væri flutt í hópi – það væri ekki nóg að hugsa um þetta bara sem texta, heldur eitthvað sem lifnar við í eyrum fólks,“ segir Torfi.

Árið 1976 gaf Lars út bók um Njáls sögu sem þykir í dag lykilrit um söguna. Þar setur hann Njálu í samhengi við evrópska samtímamenningu án þess að draga úr því að hún sé meistaraverk og sérstök á margan hátt.

„Vinna Lars hefur átt þátt í því að opna augu annarra og okkar Íslendinga fyrir því hversu mikil auðlegð íslensk

”

Vinna Lars hefur átt þátt í því að opna augu annarra og okkar Íslendinga fyrir því hversu mikil auðlegð íslensk miðaldamenning er.

miðaldamenning er og að hún hafi ekki þróast í einhverri einangrun heldur einmitt vegna þess að við vorum í sambandi við umheiminn,“ segir Torfi og bætir við að Lars sé mikill Íslandsvinur og eigi marga vini innan fræðimannasamfélagsins hér á landi.

Athöfnin fer fram á morgun klukkan 15 í Hátíðarsal Háskóla Íslands og eru allir velkomnir á meðan húsrúm leyfir. Hann verður svo með opinberan fyrirlestur klukkan 16.30 í dag sem hægt er að kynna sér á heimasíðu Miðaldastofu. ■

Elsku mamma, amma og tengdamamma,
Guðrún Hrund Sigurðardóttir
hönnuður,

lést í faðmi fjölskyldunnar á líknaardeild Landspítalans 3. september.

Útförin fer fram frá Dómkirkjunni þriðjudaginn 28. september kl. 13.00. Streymt verður frá athöfninni á <https://youtu.be/uok4mRSBPLQ>
Einnig má finna streymi á mbl.is/andlat

Hildur Georgsdóttir Ólafur Már Ægisson
Ragnhildur Katla Edda Guðrún
Lárus Gauti Georgsson Laura Daniela Hurtado

Faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,
Feruccio Marinó Buzeti
(Marinó Antonsson)
Sóleyjaríma 7,

andaðist á Landspítalanum við Hringbraut 17. september. Útförin fer fram frá Fossvogskirkju fimmtudaginn 23. september klukkan 13. Jafnframt verður útförinni streymt á: https://youtu.be/qhCP_s8AKZY

Vésteinn H. Marinósson Margrét Á. Ósvaldsdóttir
Hólmfríður B. Marinósdóttir Halldór Rósi Guðmundss.
Bragi Þór Marinósson Erla S. Sveinsdóttir
barnabörn og barnabarnabörn.

Elsku faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,
Örn S. Sveinsson

lést á Dvalar- og hjúkrunarheimilinu Viðihlið, Grindavík, föstudaginn 17. september. Útförin fer fram frá Hafnarfjarðarkirkju miðvikudaginn 29. september klukkan 13.
Blóm og kransar vinsamlega afþökkuð.

Vignir Arnarson Helga Birna Berthelsen
Steinar Arnarson Marion G. Worthmann
Guðbjörg Arnardóttir Benedikt Páll Jónsson
Björgvin Arnarson Eva Lind Jóhannesdóttir
barnabörn og barnabarnabarn.

Okkar ástkæri
Gunnar Ólafsson
skipstjóri,
Hæðargarði 35, Reykjavík,

lést á Hrafnistu laugardaginn 18. september. Útförin fer fram frá Garðakirkju föstudaginn 1. október kl. 13.00.

Dýrleif Hallgríms Ólafur Örn Gunnarsson Erla M. Erlendsdóttir
Hallgrímur H. Gunnarsson Sólborg Alda Pétursd.
Guðrún Ingibjörg Gunnarsdóttir Stefán Thors
Halldóra Dýrleifar Gunnarsdóttir Hreinn Hreinsson
og aðrir aðstandendur.

Ástkær eiginmaður minn, sonur, faðir og tengdafaðir,
Gunnar Rúnar Kristjánsson
á Akri,

lést þriðjudaginn 7. september á krabbameinsdeild Landspítalans. Útför fer fram frá Blönduóskirkju laugardaginn 25. september klukkan 14.
Hægt verður að nálgast streymi á facebooksiðu Blönduóskirkju. Þeim sem langar að minnast hans er bent á Krabbameinsfélag A.-Húnavatnssýslu.

Jóhanna Erla Pálmadóttir Guðný Björnsdóttir Helga Gunnarsdóttir Pálmi Gunnarsson Þuríður Hermannsdóttir

Ástkær faðir okkar, tengdafaðir og afi,
Stefán G. Sveinsson
frá Vopnafirði,

lést fimmtudaginn 16. september. Útförin fer fram frá Hafnarfjarðarkirkju föstudaginn 24. september klukkan 13.

Stefán Stefánsson Margrét Stefánsdóttir
Sveinn Stefánsson Sára Patursson
og barnabörn.

Ástkær sonur minn, bróðir okkar, mágur og frændi,
Bjarni Guðmundsson
frá Brekku í Dýrafirði,

lést á hjúkrunarheimilinu Eyri, Ísafirði, sunnudaginn 12. september. Útförin fer fram frá Þingeyrarkirkju sunnudaginn 26. september kl. 14.00.
Streymt verður frá útförinni, sjá nánar á facebooksiðu: Þingeyrarprestakall hið forna.

Blóm og kransar afþakkaðir en þeim sem vilja minnast hans er bent á Íþróttafélagið Ívar og Björgunarsveitina Dýra.

Kristín Gunnarsdóttir, systkini hins látna og fjölskyldur þeirra.

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055.

H1 rafmagnsborð

30%

afsláttur

verð nú frá
61.900 kr.

- 3 Minnisstillingar
- Skjár sem sýnir hæðina í cm
- Hægt að stilla inn neðstu og hæstu hæð
- Barnalæsing
- Stillanleg árekstrarvörn

100 cm borð

LISTAVERÐ: **89.500 kr.**

VERÐI NÚ:

61.900 kr.

120 cm borð

LISTAVERÐ: **93.500 kr.**

VERÐI NÚ:

64.900 kr.

140 cm borð

LISTAVERÐ: **97.500 kr.**

VERÐI NÚ:

67.900 kr.

160 cm borð

LISTAVERÐ: **100.500 kr.**

VERÐI NÚ:

69.900 kr.

Fætur til á lager
í svörtu, hvítu og gráu.
Plötur til á lager
í svörtu, hvítu, eik og beyki.

Aukahlutir

30% afsláttur

Skjáarmur
einfaldur

LISTAVERÐ
14.900 kr.

TILBOÐSVERÐ
9.900 kr.

Skjáarmur
tvöfaldur

LISTAVERÐ
23.900 kr.

TILBOÐSVERÐ
16.400 kr.

Gelmotta

LISTAVERÐ
15.400 kr.

TILBOÐSVERÐ
9.900 kr.

www.hirzlan.is

RAMMASAMNINGUR VIÐ
RÍKISKAUP

Verslun opin
mán-fim 09:00-18:00,
föstudaga 09:00-17:00,
laugardaga 12:00-16:00.

Lager opinn
mán-fim 13:00-17:00
og föstudaga 13:00-16:00.

Hirzlan
SKRIFSTOFU HÚSGÖGN

Síðumúla 37
Sími: 564-5040
hirzlan@hirzlan.is

PLOKKFISKUR

TILBÚINN AÐEINS AÐ HITA

100 kr. AFSLÁTTUR

1.098 kr./pk.

Bónus Plokkfiskur
1 kg - verð áður 1.198 kr.

KJÖTSÚPA

TILBÚINN AÐEINS AÐ HITA

1.698 kr./pk.

Bónus Kjötsúpa
1 kg

GRJÓNAGRAUTUR

TILBÚINN Á AUGABRAGÐI

100 kr. AFSLÁTTUR

598 kr./pk.

Bónus Grjónagrautur
1 kg - verð áður 698 kr.

FISH AND CHIPS TILBÚIÐ Í OFNINN

1.398 kr./pk.

Norðanfiskur Frosið Fish and Chips
620 g - tvær tegundir - ýsa og þorskur

SAMA VERÐ
UM LAND ALLT

LÍFRÆNAR GULRÆTUR

NÝ UPPSKERA - ÓBREYTT VERÐ

499 kr./pk.

Akursel Lífrænar Gulrætur
500 g í pk.

PIZZA RONCADIN
ALVÖRU ÍTALSKAR PIZZUR
ÞÚ SÆKIR OG FÆRÐ FRÁBÆRT VERÐ

400 g

398 kr./pk.

355 g

398 kr./pk.

OATLY HAFRADRYKKUR

95 kr./stk.

Oatly Hafradrykkur
250 ml - súkkulaði

375 g

398 kr./pk.

360 g

398 kr./pk.

COCA-COLA

PAGEN HÖNÖ

UPGRADE ZERO

SYKURLAUS ÍPRÓTTADRYKKUR

109 kr./stk.

upGrade Ípróttadrykkur
500 ml

500 ml
flöskur

679 kr./pk.

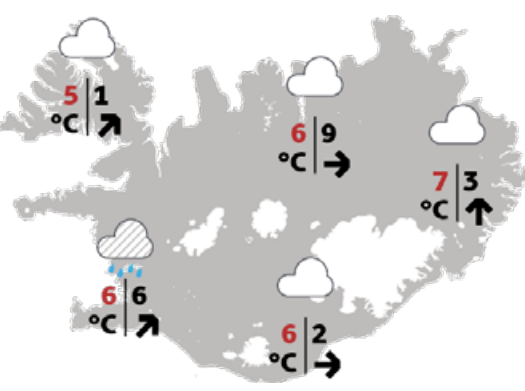
Coca-Cola og Coca-Cola Zero
6 x 500 ml í pk.

398 kr./pk.

Pagen Hönö Brauð
18 stk. í pk.

Veðurspá Miðvikudagur

Vestlæg átt 5-13 þegar kemur fram á daginn og skúrir eða slydduél í flestum landshlutum. Kólnar í veðri. Hiti 5 til 7 stig. ■

Skák Gunnar Björnsson

Krossgáta

- LÁRÉTT**

  - 1 daufur
  - 5 vaska
  - 6 snæði
  - 8 ávöxtun
  - 10 ekki
  - 11 háma
  - 12 geð
  - 13 halarófa
  - 15 granaldin
  - 17 leika
- LÓÐRÉTT**

  - 1 viðbjóð
  - 2 vanþóknun
  - 3 sindurkol
  - 4 flytja
  - 7 hyrningur
  - 9 píparfugl
  - 12 bónbjargir
  - 14 þar til
  - 16 verkfæri

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10				11	
			12		
13	14				
15					16
	17				

LÁRÉTT: 1 óskýr, 5 þvo, 6 eil, 8 vexitir, 10 ei, 11 ná, 12 skap, 13 runa, 15 ananas, 17 spila. LÓÐRÉTT: 1 óþverra, 2 svei, 3 kox, 4 reiða, 7 trapisa, 9 tókani, 12 snap, 14 uns, 16 al.

Savcenko átti leik gegn Tomins í Sovétríkjunum sálugu árið 1987.

1. Hxf6+! Kxf6 2. Dd4+ Kf7 3. Hxe7+! Kxe7 4. Dg7+ Ke8 5. Dxh8+ Kf7 6. Dh7+ Ke8 7. Dg6+ Kd8 8. Df6+ Ke8 9. Bd6 1-0. Vel gekk hjá íslensku liðunum í þriðju umferð EM taflfélaga sem fram fór í fyrradag. Hjörvar Steinn Grétarsson er efstur á Haustmóti TR. Vignir Vatnar Stefánsson er annar.

www.skak.is: EM taflfélaga. ■

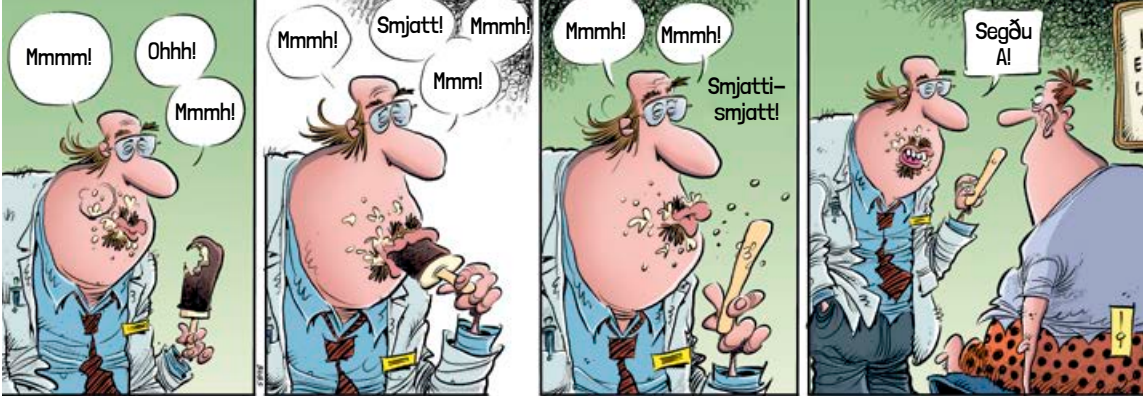
Sudoku

				6	3		7	4
	1	5			9	8		
		3		4				
5						6	8	3
	8			1			2	
7			2				5	
8	4		1	9			6	
9			4					
		6			2			7

				3	9		5	7	1
				1				3	
			6						
	4		9	6					
		6							2
		5			2	4			
		4	3				1	5	
		9		7					
8	3	2			1				

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni.

Pondus

Gelgjan

Barnalán

DORMA

Láttu drauminn rætast

TAX FREE veisla

af öllum sófum, sófaborðum, teppum, mottum og púðum*

16. - 25. september

HOUSTON hornsófi

Sófinn fæst með hægri eða vinstri horni. Stærð sófa: B275 x D210 x H85 cm

fullt verð: 249.900 kr.

Aðeins 201.544 kr.

MEGA hornsófi

Slitgott áklæði. Fæst í þremur tónum og með hægri eða vinstri tungu. Stærð sófa: B275 x D241 x H85 cm

fullt verð: 239.900 kr.

Aðeins 193.479 kr.

MORFEO svefnsófi

Ítalskur svefnsófi. Stærð: L1207 x D93 x H103 cm

fullt verð: 269.900 kr.

Aðeins 217.674 kr.

BARCELONA svefnsófi

Ítalskur svefnsófi. Svefnflötur: 140x194 cm. Stærð: L193 x D93 x H100 cm

fullt verð: 199.900 kr.

Aðeins 161.219 kr.

* Taxfree tilboðið gildir af öllum sófum, teppum, mottum, sófaborðum og púðum, nema sérþöntunum og jafngildir 19,35% afslætti. Að sjálfsögðu fær ríkissjóður virðisaukaskatt af söluverði. Afslátturinn er allfarið á kostnað Dorma.

DORMA

Láttu drauminn rætast

Holtagörðum, Reykjavík
Smáratorgi, Kópavogi
Dalsbraut 1, Akureyri
Skeiði 1, Ísafirði

SAMSUNG

FULLKOMIN GÆÐI Í HLJÓÐI OG MYND

NÝTT & GLÆSILEGT NEOQLED QN85A

Quantum Matrix Technology - Með enn fleiri ljósgjöfum er hægt að stjórna ljósinu með ótrúlegri nákvæmni. Frá dökkasta svarta að ljómandi birtu. Örgjörvi með gervigreind lyftir öllu sem þú horfir á í glæsilegt 4K, Dynamic 3D hljóð og öll vinsælu snjöllu sjónvarpsforritin.

Stærð 75" - verð m. afslætti kr. 484.415,-

Stærð 65" - verð m. afslætti kr. 314.415,-

Stærð 55" - verð m. afslætti kr. 237.915,-

QLED Q75A

Stærð 75" - verð m. afslætti kr. 339.915,-

Stærð 65" - verð kr. 259.900,-

Stærð 55" - verð m. afslætti kr. 186.915,-

QLED Q60A

Stærð 65" - verð m. afslætti kr. 199.900,-

Quantum Processor Lite 4K - Hljóð og mynd aðlagast efninu og háþrúð uppskalunartækni veitir þér betri 4K upplausn.

100 % Color Volume - Kjarni hvers QLED sjónvarps, sem skilar ríkum litum jafnvel í björtustu senunum.

Quantum HDR - High Dynamic Range fær öll smáatriði til að lifna við bæði í því bjartasta og dökkasta umhverfi.

The Frame Stærðir frá 75" niður í 43"

Breyttu sjónvarpinu þínu í myndasafn með fallegum listaverkum, öll vinsælu snjöllu sjónvarpsforritin, veggfesting og One Connect box fylgir með, því aðeins ein snúra í sjónvarpið. Nýtt útlit, en nú er það örþunnt og hangir alveg upp við vegg!

ormsson

Opnunartímar
Virka daga kl. 10-18
Laugardagar kl. 11-15

ORMSSON

LÁGMÚLA 8 - 530 2800

Skoðaðu úrvalið okkar á
ORMSSON.IS

*SENDUM UM LAND ALLT

ORMSSON
PRISTUR-ÍSAFIRÐI
SÍMI 456 4751

KS
SAUBÁRKROKI
SÍMI 455 4500

SR BYGG
SIGLUFIRÐI
SÍMI 467 1559

ORMSSON
AKUREYRI SÍMI
461 5000

PENNINN
HÚSAVÍK
SÍMI 464 1515

ORMSSON
PAN-NESKAUPSSTAÐ
SÍMI 477 1900

ORMSSON
ÁRVIRKINN-SELFOSI
SÍMI 480 1160

GEISLI
VESTMANNAEYJUM
SÍMI 481 3333

TÆKNIBORG
BORGARNESI
SÍMI 422 2211

OMNIS
AKRANESI SÍMI
433 0300

KRYDD

veitingahús

Strandgata 34
220 Hafnarfjörður
kryddveitingahus.is

DAGSKRÁ

22. september 2021 MIÐVIKUDAGUR

Miðvikudagur

Hringbraut

- 18.00 Matur og heimili (e)** Sjöfn Þórðar fjallar um matargerð í bland við íslenska hönnun.
- 18.30 Fréttavaktin** Farið yfir fréttir dagsins í opinni dagskrá.
- 19.00 Fjallaskálar Íslands (e)** Fjalla-skálar Íslands er heillandi heimildarþáttur um land-nám Íslendinga upp til fjalla og inni í óbyggðum.
- 19.30 Pólitik með Páli Magnús-syni** Páll Magnússon fær til sín góða gesti og fer yfir það helsta sem er að gerast í íslenskum stjórnmálum.
- 20.00 Herrahornið** Áhugaverðir þættir fyrir alla karlmenn.
- 20.30 Fréttavaktin** Farið yfir fréttir dagsins í opinni dagskrá.
- 21.00 Ferðapjónustudagurinn 2021** Viðsýrna í ferðapjón-ustu, samtal við stjórnmálin.
- 22.30 Fréttavaktin (e)** Farið yfir fréttir dagsins í opinni dag-skrá.

RÚV Sjónvarp

- 11.00 Heima-leikfimi**
- 11.10 Alþingiskosningar 2021.** Kynning á framboði
- 11.20 Djók í Reykjavík**
- 11.55 Manstu gamla daga?** Fúsi og lögin hans.
- 12.40 Af fingrum fram** Magnús Eiríksson.
- 13.25 Sjónleikur í átta þáttum**
- 14.05 Söngvaskáld** Bubbi Morthens
- 15.05 Heilabrot**
- 15.35 Á tali við Hemma Gunn**
- 16.20 Heimsmarkmið** Elizu
- 16.50 Sama-systur**
- 17.20 Börnin í bekknum - tíu ár í grunnskóla**
- 17.50 Tákn málsfréttir**
- 18.00 KrakkaRÚV**
- 18.01 Múminálfarnir**
- 18.23 Hæ Sámur**
- 18.30 Sjöraeningjarnir í næsta húsi**
- 18.41 Eldhugar - Mae Jemison - geimfari**
- 18.45 Krakkafréttir**
- 18.50 Lag dagsins**
- 18.54 Viki nglottó**
- 19.00 Fréttir**
- 19.25 Íþróttir**
- 19.30 Veður**
- 19.35 Kastljós**
- 19.50 Menningin**
- 20.00 Alþingiskosningar 2021.** Forystusætið Viðreisn
- 20.30 Já eða nei**
- 20.40 Með okkar augum**
- 21.15 Neyðarvaktin** Chicago Fire
- 22.00 Tíufréttir**
- 22.15 Veður**
- 22.20 Þrælahald nútímans - Fangelsisvist Why Slavery?. Jailed in America** Heimildar-þáttaröð um nútímapræla-hald og þrælkunarvinnu, en talið er að rúmlega 40 millj-ónir manna lifi við þrældóm í heiminum í dag.
- 23.20 Svika brögð** Forfært af en svindler
- 23.50 Dagskrárlök**

Stöð 2 Golf

- 09.15 European Tour** Útsending frá Dutch Open.
- 14.15 European Tour** Útsending frá Dutch Open.
- 18.45 European Tour 2021 - Hig-hlights**
- 19.10 Countdown to the Ryder Cup 2021** Hitað upp fyrir Ryder Cup sem fer fram 24.-26. september.
- 19.35 European Tour** Útsending frá Dutch Open.

Sjónvarp Símans

- 12.30 Dr. Phil**
- 13.15 The Late Late Show**
- 14.00 The Block**
- 14.50 Ást**
- 15.20 The Unicorn**
- 15.45 Single Parents**
- 16.50 The King of Queens**
- 17.10 Everybody Loves Raymond**
- 17.35 Dr. Phil**
- 18.20 The Late Late Show**
- 19.05 The Block**
- 20.10 Young Rock**
- 20.35 Moonbase 8**
- 21.00 Nurses**
- 21.50 Good Trouble**
- 22.35 The Bay**
- 23.20 The Late Late Show**
- 00.05 New Amsterdam**
- 00.50 How to Get Away with Murder**
- 01.35 9-1-1**
- 02.20 Walker**
- 03.05 Reprisal**
- 04.00 Tónlist**

RÚV Rás eitt

- 06.45 Morgunbæn og orð dagsins**
- 06.50 Morgunvaktin**
- 07.00 Fréttir**
- 07.30 Fréttayfirlit**
- 08.00 Morgunfréttir**
- 08.30 Fréttayfirlit**
- 09.00 Fréttir**
- 09.05 Segðu mér**
- 09.45 Morgunleikfimi**
- 10.00 Fréttir**
- 10.03 Veðurfregnir**
- 10.13 Á reki með KK**
- 11.00 Fréttir**
- 11.03 Mannlegi þátturinn**
- 12.00 Fréttir**
- 12.03 Hádegðið Fyrri og seinni hluti**
- 12.20 Hádegisfréttir**
- 12.42 Hádegðið**
- 13.00 Dánarfregnir**
- 13.02 Samfélagið**
- 14.00 Fréttir**
- 14.03 Börn tímans**
- 15.00 Fréttir**
- 15.03 Svona er þetta**
- 16.00 Siðdegisfréttir**
- 16.05 Viðsjá**
- 17.00 Fréttir**
- 17.03 Lestin**
- 18.00 Spegillinn**
- 18.30 Hlustaðu nú!** Popptónlist.
- 18.50 Veðurfregnir**
- 18.53 Dánarfregnir**
- 19.00 Endurómur úr Evrópu** Lokatónleikar Proms-há-tíðarinnar.
- 20.35 Mannlegi þátturinn**
- 21.40 Kvöldsagan. Í verum, fyrra bindi** (3 af 27)
- 22.00 Fréttir**
- 22.05 Veðurfregnir**
- 22.10 Samfélagið**
- 23.05 Lestin**
- 00.00 Fréttir**
- 00.05 Næturútlit Rásar 1**

Stöð 2 Bío

- 10.30 The Trip to Spain**
- 12.15 The Notebook**
- 14.15 The Night Is Young**
- 15.45 The Trip to Spain**
- 17.30 The Notebook**
- 19.30 The Night Is Young**
- 21.00 Jexi** Gamanmynd frá 2019 um það hvað getur gerst þegar þú elskar símann þinn meira en allt annað í lífinu.
- 22.20 Out of Blue**
- 00.05 Joker** Glæpsamlegur spennutryllir frá 2019 sem hlaut tvenn Óskarsverðlaun; Joaquín Phoenix fyrir leik og Hildur Guðnadóttir fyrir tónlist.
- 02.05 Jexi**

Stöð 2

- 07.55 Heimsókn**
- 08.15 The Mentalist**
- 09.05 Bold and the Beautiful**
- 09.25 Grey's Anatomy**
- 10.05 Næturgestir**
- 10.35 All Rise**
- 11.20 MasterChef Junior**
- 12.00 Sporðaköst 7**
- 12.35 Neighbours**
- 12.55 Bomban**
- 13.45 Gulli byggir**
- 14.05 Besti vinur mannsins**
- 14.25 Á uppleið**
- 14.50 Who Do You Think You Are?**
- 16.35 Temptation Island**
- 17.35 Bold and the Beautiful**
- 18.00 Neighbours**
- 18.26 Veður**
- 18.30 Fréttir Stöðvar 2**
- 18.50 Sportpakinn**
- 18.55 Ísland í dag**
- 19.10 Allskonar kynlíf**
- 19.35 10 Years Younger in 10 Days**
- 20.25 Family Law**
- 21.10 Vigil** Æsispennandi ráðgáta frá 2021. Dularfullt hvarf á skoskum fiskimanni og dauði um borð í kjarnorku-kafbátnum HMS Vigil koma af stað ágreiningi milli lög-reglunnar og breska hersins.
- 22.10 Pennyworth**
- 23.05 Sex and the City**
- 23.35 NCIS. New Orleans**
- 00.20 Tell Me Your Secrets**
- 01.05 The Mentalist**
- 01.45 Grey's Anatomy**
- 02.25 All Rise**
- 03.10 MasterChef Junior**
- 03.50 Temptation Island**

Stöð 2 Sport

- 07.15 Fylkir - Víkingur R.** Útsending frá leik í Mjólkurbíkar karla.
- 08.55 Tindastóll - Stjarnan** Út-sending frá leik í Pepsi Max-deild kvenna.
- 10.35 Njarðvík - Keflavík 1999** Stórveldin Keflavík & Njarð-vík höfðu dómínerað Ís-lenskan körfubolta þennan áratuginn.
- 11.10 Keflavík - Njarðvík 1999**
- 11.50 1. úrslitaleikur. Valur - Haukar** Útsending frá fyrsta úrslitaleik í Olís-deild karla.
- 13.20 2. úrslitaleikur. Haukar - Valur**
- 14.45 1. úrslitarleikur. KA/Þór - Valur** Útsending frá fyrsta úrslitaleik í Olís-deild kvenna.
- 16.05 2. úrslitarleikur. Valur - KA/Þór**
- 17.50 Stjarnan - ÍBV** Bein útsending frá leik í Olís deild karla.
- 19.40 KR - Víkingur R.** Útsending frá leik í Pepsi Max-deild karla.
- 21.20 Valur - KA**
- 23.00 Stjarnan - ÍBV**

Stöð 2 Sport 2

- 07.40 Slovan Bratislava - FCK**
- 09.20 NY Jets - New England Pat-riots**
- 11.50 Norwich - Liverpool**
- 13.30 Manchester City - Wycombe** Útsending frá leik í enska deildabikarnum.
- 15.10 Fulham - Leeds**
- 16.50 Roma - CSKA Sofia**
- 18.35 Manchester United - West Ham** Bein útsending frá leik í enska deildabikarnum.
- 20.40 LA Chargers - Dallas Cowboys**
- 23.10 NFL Extra**
- 23.30 Chelsea - Aston Villa** Út-sending frá leik í enska deildabikarnum.

HELLMANN'S
EST.1913

EITTHVAÐ FYRIR ALLA FJÖLSKYLDUNA

Tapas deit

á miðvikudögum

Hefst með glasi af freyðivíni

Fimm dásamlegir tapasréttir

- Marineraðar lambalundir með lakkrissósu
- Beikonvafin hörpuskel og döðlur með sætri chilisósu
- Túnfiskur með avókadómauki, chili-furuhnetusalsa og quinoa criski
- Andabringa með jarðskokkum, svartrót og malt&appelsínusósu
- Nautalund með sveppa-duxelles og bourguignon-sveppasósu

Deitinu lýkur með ljúfum eftirrætti

- Okkar heimsfræga súkkulaðiterta með berjacompoté og þeyttum rjóma

4.500 KR. Á MANN

Borðapantanir og nánari upplýsingar á tapas.is eða í síma 551-2344.

Sjáumst á Tapasbarnum

Katarina bindur Karól í Spektrum Reykjavík þar sem öll starfsemi Reykjavík Ropes fer fram.

MYND/MARKUS ZAHRADNIK

Bindingar þurfa alls ekki að vera kynferðislegar

RIFF kvikmyndahátíðin býður upp á kynningarnám-skeið í reipisbindingum með Katarínu Hubner, frá Reykjavík Ropes, að lokinni sýningu heimildarmyndarinnar Passion þar sem norska kvikmyndagerðarkonan Maja Borg finnur innri frið þegar hún skoðar BDSM í kristilegu ljósi.

toti@frettabladid.is

Alþjóðlega kvikmyndahátíðin í Reykjavík, RIFF, býður venju samkvæmt upp á fjölbreytt úrval nýlegra heimildarmynda. Þær ellefu myndir sem sýndar verða að þessu sinni voru flestar frumsýndar á helstu heimildarhátíðum heims, svo sem Sundance, Tribeca, CPH:DOX og Alþjóðlegu heimildarmyndahátíðinni í Amsterdam.

Þá skoðar norska kvikmyndagerðarkonan Maja Borg BDSM í kristilegu ljósi í hinni mjög svo persónulegu Passion þegar hún freistar þess að sættast við sjálfa sig eftir að hafa slitið eitruðu sambandi.

Viðfangsefni myndanna er alls konar en þau snerta meðal annars á vínsmakkaraliði frá Simbabve, lessupönki, hugmyndaátökum í Íran og færeyskri stúlku sem hristir afsér hlekki strangkristins umhverfis.

Fjötrar fordóma

„Fólk er alltaf forvitnið um þetta og hefur áhuga en það eru náttúrulega enn svo miklir fordómar í gangi,“ segir Katarína Hubner, stofnandi Reykjavík Ropes, en hán verður, ásamt Karól Kvaran, með kynningarnámsskeiði í reipisbindingum í tengslum við sýningu Passion.

„Bindingar eru náttúrulega „bondage“ og þetta er partur af BDSM. Algjörlega,“ segir Katarína um bindingarnar sem hán stundar ásamt félögum í Reykjavík Ropes og kenndar eru við japanska orðið „Shibari“ yfir sögnina að binda en stendur einnig fyrir ýmsar gerðir japanskra bindinga.

„En alveg eins og BDSM er þetta líka ekkert endilega bundið við eitthvað kynferðislegt. Allt sem við stundum innan ramma BDSM getur líka bara verið alls konar. Upplifun, nánd. Bara traust,“ segir Katarína sem stofnaði Reykjavík Ropes ekki síst til þess að reyna að sporna við skömm og fordómum tengdum BDSM.

Maja Borg kannar skörun helgisíða innan BDSM og kristni í Passion.

MYND/ADSEND

Heimildarmyndir á RIFF 2021

- Ailey
- Passion
- Cannon Arm and the Arcade Quest
- Radiograph of a Family
- Rebel Dykes
- Skál

- The Most Beautiful Boy in the World
- The Scars of Ali Boulala
- The Story of Looking
- The Village Detective: A Song Cycle
- Blind Ambition

„Þetta getur verið mismunandi eftir því hvaða manneskju maður er að binda með. Með sumum er þetta kannski mjög sexi eða kynferðislegt og með sumum bara alls ekki. Bara róandi og einhvern veginn bara traust og nánd.

Katarína segir að þótt bindingar geti verið mjög platónskar tengist lífseigustu fordómarnir aðallega hinu kynferðislega sem vissulega drottni yfir almennri umræðu um BDSM.

Alls konar þreifingar

„Það er aðallega smá skömm við þetta vegna þess að fólk heldur að þetta þurfi að vera erótískt. En það er það bara ekki,“ segir Katarína og bætir við að þetta snúist til dæmis alls ekki um nekt. „Það er enginn allsber á viðburðinum hjá okkur og við höfum öll verið á þessum stað að þora ekki.“

Katarína bendir á að fólk komist síðan bara að því að þarna er kominn saman hópur af fólki með sama áhugamál. „Við erum bara að skemmta okkur saman, kanna og prófa okkur áfram með bindingar og langanir.“

Hán bætir við að bindingarnar séu ekki mjög flóknar í upphafi. Fólk þurfi aðeins að finna út hvernig upplifun það sækist eftir. „Það er bara langbest að finna manneskjuna sem maður vill binda með og

þá þróast bara náttúrulega hvernig maður stundar þetta.

Þetta er margföld upplifun og getur verið alls konar,“ segir Katarína og segir mjög áhugavert hversu mikil ró fylgi bindingunum. „Þegar maður er bundinn þá kemst maður bara náttúrulega ekkert. Maður þarf að treysta manneskjunni sem er að binda mann.“

Úr eiturfjötrum

Hán segir gagnkvæmt traust algert lykilatriði og fólk ræði mikið saman um hvað þau vilji upplífa saman áður en byrjað er að binda og allt þurfi að vera samþykkt fyrir fram.

Heimildarmynd Maju Borg snýst öðrum þræði einnig um traust en Passion er sögð hverfast um þrá, heilun og það að finna sér stað í tilverunni. Leikstjórinn reynir að finna nánd og setja mörk eftir að hafa losnað úr skaðlegu sambandi og leggur í myrkan og persónulegan rannsóknarleiðangur um BDSM-senur í Berlín, Stokkhólmi og Barcelona þar sem hún finnur mennskan, jafnvel andlegan, kjarnann í BDSM.

„Ég er mjög spennt að sjá myndina og verð búin að því fyrir kynninguna og verð vel undirbúin til þess að geta svarað spurningum áhorfenda,“ segir Katarína sem kynnir reipisbindingar, ásamt Karól, í kjölfar sýninga í Norræna húsinu klukkan 16.30 10. október. ■

Bakþankar

Önnu Sigrúnar
Baldursdóttur

Síminn þagnar

Mörg okkar hafa verið í þeirri stöðu að vera í annasömu starfi, þar sem ábyrgð var mikil og símtöl töldu tugi og jafnvel hundruð sama daginn og tölvupóstarnir óteljandi. Sannarlega „brjálað að gera“. Svo einn daginn er sú staða allt í einu breytt. Síminn þagnar. Tölvupóstarnir eru fáir, jafnvel engir. Allt í einu veltur heill þjóðar, fyrir-tækis eða félags ekki lengur á þér og lúsaþóstar frá skólum barnanna markar hápunkt vikunnar.

Þetta getur gerst af ýmsum orsökum. Sumir láta viljugir af störfum en það er hins vegar sársaukafullt ef maður telur sig enn vera hinn útvalda til verkanna og best til þeirra fallinn. Þetta getur gerst af ýmsum orsökum; maður veikist, er ekki kosinn eða missir vinnuna. Þetta upplifa margir sem mikla höfnun og óréttlæti. Sem það stundum er.

Nú eru kosningar fram undan og ljóst að nokkrir sem nú bjóða sig fram til þjónustu við almenning á Alþingi munu upplifa ærandi þögn símans og tómlæti tölvupóstsins. Þetta er sérstaklega sárt fyrir fólk sem er ofarlega á framboðslistum og hefur lagt líf og sál sjálfs sín, vína og fjölskyldu í kosninga-baráttuna, sannfært um að enginn sé betur til verksins fallinn.

En niðurstaðan er ekki sannleikur um erindi stjórnmálamannsins frekar en raunverulegt framlag starfsmannsins sem missir vinnuna eða trúnaðarmanns félags sem ekki fær brautargengi áfram. Niðurstaðan er summan af tilviljunum, óstöðugum stjórnendum, jafnvel veðrinu á kjördag og bara alls konar.

En lífið, það heldur áfram með fjölskyldum og vinum. Og minna áreiti. Njóttu.

Þinn (eigin) tími er kominn. ■

ALLAR PIZZUR AF MATSEÐLI
Á 1.690 KR. EF ÞÚ SÆKIR

Verslaðu á 66north.is
Fylgdu okkur á Instagram @66north